Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 69 (13.331).
26 МАРТ 1966 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

РЕСПУБЛИКА ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирдилар ва давлатга сут сотиш квартал планини 100 процент, тухум сотиш планини 117 процент қилиб муддатидан илгари бажардилар. Гўшт тайёрлаш плани ҳам бажарилди.

Шу йилнинг 20 мартигача ўтган йилнинг худди шу давридагига қараганда 2,5 минг тонна кўп сут, 1,5 баравар кўп тухум ва 1,2 баравар кўп гўшт харид қилинди.

Хоразм, Сурхондарё, Сирдарё, Тошкент, Қашқадарё областлари давлатга гўшт, сут ва тухум сотиш квартал планини муддатидан илгари адо этдилар.

Давлатга пландан ташқари чорвачилик маҳсулотлари сотиш давом этмоқда.

МАККАЖЎХОРИ ПАРВАРИШ ҚИЛИНМОҚДА

Яккабоғ районидаги «Правда» колхозининг маккажўхорикорлари бу йил 150 гектар ернинг ҳар гектаридан 500 центнердан кўкпоя олиб, чорва моллар учун мўл-кўл озуқа жамғаришга аҳд қилганлар.

Колхознинг Улаш Жовлиев бошлиқ бригадаси аъзолари маккажўхори парваришини бошлаб юбордилар.

Ҳ. ТЎРАЕВ.

ИБРАТЛИ ТАШАББУС

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Шовот район партия ташкилотининг пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, 1966 йил учун олинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш юзасидан белгилаган тадбирларини қараб чиқди ва маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига Шовот район партия ташкилоти белгилаган тадбирларни муҳокама қилиш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани кенг қизитиш вазифаси топширилди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Узбекистон ССР Министрлар Советининг Радио эшиттириш ва телевидение давлат комитетига ушбу қарорни ҳамда Шовот район партия ташкилотининг тадбирларини матбуотда эълон қилиш ва радио орқали эшиттириш, республика колхоз ва совхозлари 1966 йилда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш юзасидан олган мажбуриятларнинг бажарилиши учун социалистик мусобақанинг боришини бундан кейин узлуксиз ёритиб бориш таклиф этилди.

● ● ● ●

Шовот район партия ташкилотининг 1966 йилда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан белгилаган тадбирлари

Шовот районининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) ва сентябрь Пленумларининг қарорларини, Ўзбекистон Компартияси XVII съездининг қарорларини амалга ошира бериб, янги беш йилликнинг биринчи йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш соҳасида янада юксакроқ марраларни эгаллашга қарор қилдилар.

Республика қишлоқ хўжалик илғорларининг қурултойида қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларга мувофиқ район колхозчилари, механизаторлари, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги мутахассислари конкрет тадбирлар ишлаб чиқдилар ва 1966 йилда район бўйича ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 35 центнердан ҳосил олишга эришиш ҳамда Ватанга 40 минг тонна юқори сифатли пахта бериш, маҳсулотнинг ҳар бир центнери таннархини бултургига нисбатан 2 сўм 50 тийин камайтириш мажбуриятини олдилар.

Киров номли, Чкалов номли, «Партия XXII съезди», «Партия XIX съезди», «Москва» колхозлари ва бошқа хўжаликлар ҳар гектар ердан 40-45 центнердан, 40 та илғор бригада гектаридан 45-55 центнердан ҳосил олиш ва пахтанинг ҳар центнери таннархини 1965 йилдагига нисбатан 3-5 сўм камайтириш учун курашадилар.

Колхозчиларнинг меҳнат ҳақи фондини ўтган йилдагига нисбатан 700 минг сўм кўпайтириш, колхозчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақини 90 сўмга етказиш ёки бултургига нисбатан 17 сўм ошириш назарда тутилади.

Ишлаб чиқариш харажатларини қисқартириш ва деҳқончилик ҳамда чорвачиликда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига колхозларнинг 1 миллион 828 минг сўм маблағи тежалади.

Колхозларнинг соф фойдаси 1965 йилдагига нисбатан 39 процент, асосий фондлари эса 20 процент кўпайтирилади.

Бу йил чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни бирмунча кўпайтириш ва давлатга 754 тонна гўшт, 1740 тонна сут, 50 тонна жун ва 558 минг дона тухум сотишга қарор қилинди. Фермаларда қўл меҳнати сарфини камайтириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш ва чорва молларни боқишни яхшилаш йўли билан молларнинг маҳсулдорлигини кескин ошириш ҳамда 254 минг сўм даромад олиш, шу йилнинг ўзидаёқ чорвачиликни қишлоқ хўжалигининг рентабелли тармоғига айлантириш мўлжалланади.

Сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти, мева ва узум, пилла етиштириш анча кўпайтирилади ва давлатга 1496 тонна сабзавот ҳамда полиз экинлари маҳсулоти, 180 тонна мева ва узум, 126 тонна пилла сотилади.

Район партия комитети, район коммунистлари қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш асосида 1966 йил учун олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз равишда бажарилишини таъминлашни ўзларининг асосий вазифалари, партиявий бурчлари деб билмоқдалар.

Район партия ташкилоти ишлаб чиқилган тадбирларни амалга ошириш юзасидан бирмунча ишлар қилди. Илғор колхозлар, далачилик бригадалари ва чорвачилик фермаларида, «Узсельхозтехника» район бирлашмаси ҳузурида ташкил қилинган курсларда 1049 колхозчи ва механизатор ўқитилди. Колхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари билан агрохимия билимлари ва областда пахтачилик ҳамда чорвачиликни ривожлантириш соҳасида тўпланган илғор тажрибани ўрганиш юзасидан семинар ўтказилди. Киров номли колхозда илғор сувчиларнинг ернинг шўрини ювиш соҳасидаги тажрибасини амалда кўрсатиш уюштирилди.

Район хўжаликларида экиш агрегатлари экипажларини комплектлаш ва тайёрлаш тугалланди. Техника ремонти, суғориш шохобчаларини тозалаш ва насослар ўрнатиш асосан тамомланди. Шўр ерларни ювиш, маҳаллий ва минерал ўғитларни тайёрлаш, ташиб келтириш ва далаларга чиқариш ишлари кенг қизитиб юборилди. Бригадирлар ва ферма мудирлари район партия комитетининг бюросида тасдиқланди.

Бироқ, район партия ташкилоти қилинган иш ҳали оз олинган мажбуриятларни бажариш юзасидан яна кўп ва қатъият билан ишлаш зарур деб ҳисоблайди.

Шу мақсадда ернинг шўрини ювишни ҳамма жойда 1 апрелгача тамомлашга қарор қилинди. Шўр ювишнинг сифатини ошириш учун далаларни яхшилаб текислашга, псл олиш ҳамда уларнинг марзаси баландлиги 50-60 сантиметр бўлишини таъминлашга алоҳида эътибор берилади. Ернинг шўрланиш даражасига қараб шўр ювиш 4-5 марта ўтказилади ва ҳар гектар ерга 5-6 минг кубометр сув сарфланади.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини тубдан яхшилаш мақсадида 141 километр узунликдаги мавжуд коллектор-зовур тармоқларини тозалаш ва реконструкция қилиш, 1 миллион 295 минг кубометр ҳажмида тупроқ ишларини бажариш, 41 километр узунликдаги Араб, Правоярмиш, Айродам, Ваҳимкўл ва Каптархона коллекторларини қуриш назарда тутилади. Ана шу тадбирларнинг амалга оширилиши шу йилнинг ўзидаёқ беш колхоз ва 96 пахтачилик бригадасида ҳосилдорликни анча ошириш имконини беради.

Барча хўжаликларда илмий тавсиямомалар ва илғор хўжаликларнинг тажрибаси асосида минерал ҳамда маҳаллий ўғитлардан фойдаланиш планлари ишлаб чиқилди. Ҳар бир килограмм соф азот ҳисобига 17 килограммдан пахта олиш мўлжалланади. Далаларга камида 230 минг тонна гўнг ва бошқа хил маҳаллий ўғитлар чиқариб солинади ва бу ҳар гектар пахта майдонига 20 тоннадан тўғри келади. Фосфорли ўғитлар гўнг сочгичлар билан ҳайдаш олдидан йиллик норманинг 70 проценти миқдорида гўнг ёки компостга аралаштирилиб солинади. Азотли ўғитлар йиллик нормасининг эса 30 проценти солинади. Азотли ва фосфорли ўғитлар йиллик нормасининг 10 процентини чигит экиш билан бир вақтда, қолган қисмини эса экинни озиқлантириш тарзида ғўза ривожланиш даврида 10-15 июлгача оз-оздан 2-3 марта берилади.

Қишлоқ хўжалик зараркунандалари пайдо бўлишининг олдини олиш учун ҳамма жойда марзалар ва уватлар, шунингдек карталарнинг четлари ҳайдалади ва чопилади, профилактика ва ҳашаротни қириш тадбирлари амалга оширилади.

Чигит экишни 20 апрелда тамомлаш, бу ишни қисқа вақтда энг қулай агротехника муддатларида юқори сифатли қилиб ўтказиш, майин ва нами етарли бўлган тупроққа фақат яхши тайёрланган уруғлик белгиланган чуқурликка тушишини албатта таъминлаш назарда тутилади.

Чигит экиб бўлингандан кейин партия ташкилотлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларнинг асосий диққат-эътибори уни бир текис ва ёппасига ундириб олишга, экиннинг ўз вақтида ва юқори сифатли парвариш қилинишини таъминлашга қаратилади.

Суғориш тупроқдаги намнинг миқдори ва экиннинг ҳолатига қараб табақалаштириб ўтказилади, ёппасига бостириб суғоришга ёки чала суғоришга йўл қўйилмайди, суғориш ғўза қатор ораларини ишлаш билан тўғри боғлаб олиб борилади.

Ҳосилнинг тақдири кўп жиҳатдан механизаторлар ва сувчиларга боғлиқ эканлигини ҳисобга олиб, уларнинг ғўзани сифатли парвариш қилиш, ниҳолларни сақлаб қолиш, дала ишларини белгиланган агротехника муддатларида бажариш соҳасидаги роли ва масъулияти оширилади. Сувчилар колхоз правленцеларининг мажлисларида тасдиқланади ва суғориладиган майдонлар уларга бириктириб қўйилади. Меҳнатга тўғри ҳақ тўлаш, колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини ҳар тарафлама ошириш масалалари контроллик остига олинади.

Ғўзани чеканка қилиш экиннинг ривожланиши ҳисобга олинган ҳолда қулай агротехника муддатларида ўтказилади.

Ҳосилни йиғиб-териб олишни уюшқоқлик билан ўтказиш ва пахта тайёрлашни қисқа муддатда тугаллаш учун зарур чоралар кўрилади. Ҳосилни йиғиб-териб олишга тайёргарлик кўриш билан боғлиқ бўлган барча ишлар 20 августгача тугалланади.

Механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа кенг қизитилади, пахта териш машиналари сифатли ремонт қилинишига ва барча терим техникасини тайёрлаш 1 августгача тугалланишига эришилади.

Бу йил қўшимча равишда 40 та пахта териш машинаси сотиб олиш, бир текис ривожланган 6 минг гектар майдондаги ғўзанинг ҳосилини машинада териш учун ажратишни таъминлаш, бу йил ўтган йилдаги 27 процент ўрнига камида 40 процент ҳосилни машиналарда териб олиш, етиштирилган барча ҳосилни қоп-қанорсиз ташиш назарда тутилади.

Барча майдонда дефолиация ўтказилади ва бу иш 25 сентябргача тамомланади. Кўсакларнинг 60 проценти очилгач машина теримига киришилади. Машина теримида ва пахтани тайёрлов пунктларига етказиб беришда поток усули кенг қўлланилади.

240 та пахта териш агрегатининг ҳаммаси тўхтовсиз ва юқори унум билан ишлашига, ҳар бир машина билан 1965 йилдаги 54 тонна ўрнига камида 62 тоннадан пахта терилишига эришилади. Терим ишларини механизациялаш асосида 149 минг сўм маблағ ва 240 минг киши-куни тежаб қолинади, пахта тайёрлаш ҳосил йиғим-теримига мактаб ўқувчилари ва шаҳар аҳолиси жалб қилинмагани ҳолда уюшқоқлик билан ўтказилади.

Йиғим-терим кампанияси бошлангунгача курсларда 80 механик-ҳайдовчи ўқитилади ва «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг базасида кенг профилдаги 400 тракторчи қайта тайёрланади.

Коммунистларни жой-жойига тўғри қўйиш, уларнинг топширилган участкадаги ишнинг аҳволи учун масъулиятини ошириш асосида қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари комплекс равишда ривожлантирилишига, барча турдаги қишлоқ хўжалик экинлари экиш ва уларнинг ҳосилдорлигини ҳамда чорва молларнинг маҳсулдорлигини ошириш планларининг сўзсиз равишда бажарилишига эришилади.

КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленумидан кейин, чорвачилик маҳсулотларининг харид нархи оширилгач колхозчиларнинг гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришдан, мустаҳкам озуқа базаси вужудга келтиришдан манфаатдорлиги кучайди. Бедапоялар майдонини икки баравардан зиёд кенгайтириш ва уни бу йил 1150 гектарга етказиш, эски бедапояларнинг гектаридан 100 центнердан ва бу йил экилган беданинг гектаридан 35 центнердан пичан олиш назарда тутилади.

Ҳар гектар ердаги маккажўхоридан ўтган йилдаги 6,7 ўрнига бу йил 30 центнердан дон ва бултурги 300 центнер ўрнига бу йил 450 центнердан силосбоп кўкпоя олишга эришилади.

Беш колхозда бинолар қурилиши тугалланади ва уларга «ёлочка» типидаги соғиш аппаратлари ўрнатилади, барча хўжаликларда озуқа цехлари қурилади, ҳамма чорвачилик фермалари электрлаштирилади, икки колхозда чорва молларни суғориш механизациялаштирилади.

Барча турдаги урғочи чорва моллардан бола олиш планининг бажарилиши таъминланади. Ҳар юз бош сигирдан 80 тадан бузоқ ва ҳар юз бош совлиқдан 110 тадан қўзи олишга эришилади.

Ҳар бир сигирдан ўтган йилдаги 529 килограмм ўрнига 1000 килограммдан сут соғиб олинади. «Партия XXII съезди», Чкалов номли, «Ленинград» ва «Москва» колхозларида эса ҳар бир сигирдан 1200-1500 килограммдан сут олиш учун курашилади.

Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 230-240 килограммга, қўйнинг тирик вазни 40 килограммга ва чўчқанинг тирик вазни 85 килограммга етказилади.

Ҳар бир колхозда комплекс механизациялашган бригадалар бўлишига эришилади, уларнинг иши технология карталари асосида йўлга қўйилади ва ана шундай карталарни тузиш 25 мартдан кечиктирмай тугалланади.

Бригадалар аъзоларининг меҳнатига етиштирилган маҳсулотнинг миқдори, сифати ва таннархига қараб ҳақ тўланади. Бир қатор колхозларнинг бригадаларида Чкалов номли колхоздаги машҳур пахтакор Зарип Раматов бошчилик қилаётган комплекс механизациялашган бригаданинг меҳнатга нарядсиз ҳақ тўлаш системасини қўллаш соҳасидаги тажрибасини кенг ёйиш мўлжалланади.

Район партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети март ва сентябрь Пленумларининг қарорларига мувофиқ кадрларнинг иқтисодий ўқишини кучайтириш йўлидан бормоқда. Ҳар кварталда иқтисодий совет йиғилишини ўтказиб туриш ва унда ҳар бир колхознинг хўжалик-молия фаолияти аҳволини синчиклаб анализ қилиш, мавжуд камчиликларни бартараф этиш йўлларини белгилаш, резервларни аниқлаш ва қишлоқ меҳнаткашларининг куч-ғайратини пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, меҳнат сарфини камайтириш, маблағ ва материалларни иқтисод қилиш, маҳсулотнинг таннархини камайтириш учун курашга сафарбар этиш назарда тутилади. Бу ишни ташкил этиш район партия комитети ҳузурида ташкил этилган иқтисодий комиссия зиммасига юклатилди.

Қишлоқ меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш юзасидан зарур чоралар кўрилади. 170 бригаданинг ҳар бирида болалар яслилари, дам олиш ва маданий-оқартув ишлари учун алоҳида хоналар бўлган дала шийпонлари жиҳозланади. Бригадаларнинг аъзолари учун иссиқ овқат ташкил қилинади, энг зарур товарлар билан савдо қилиш ва санитария хизмати кўрсатиш йўлга қўйилади.

Бошланғич партия ташкилотларида ташкилий ва оммавий-сиёсий ишлар савиясини янада юқори поғонага кўтариш, уларнинг хўжалик ишларига кўрсатадиган таъсирини кучайтириш мақсадида партия кучларини жой-жойига тўғри қўйиш таъминланади. Ҳозир колхозларнинг маъмурий-бошқарув аппаратларида ва район ташкилотларида ишлаётган коммунистлардан камида 50 киши далачилик бригадалари ва чорвачилик фермаларида доимий ишлашга ўтказилади, бевосита моддий ишлаб чиқариш доирасида ишлаётган коммунистлар сони 85 процентга етказилади. Колхозларда, бригада ва фермаларда, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг устахонасида ҳозирги вақтда 77 цех бошланғич партия ташкилоти ишлаб турибди. Йил охиригача пахтачилик бригадаларида бошланғич партия ташкилоти ҳуқуқига эга бўлган яна 23 та ташкилот тузиш мўлжалланади.

Партия ташкилотларининг эътибори меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги барча ишларни янада такомиллаштиришга, уларнинг онглилиги ва активлигини оширишга қаратилади. Пропагандистларга системали равишда методик ва назарий ёрдам кўрсатиб борилади.

Сиёсий докладчилар, район партия комитетининг штатсиз лекторлари ва «Билим» жамиятининг аъзолари кучи билан меҳнаткашлар ўртасида муттасил равишда лекция ва докладлар ўтказиб турилади, бунда асосий эътибор ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибасини пропаганда қилишга қаратилади.

Ўз составида 524 агитаторни бирлаштирган 11 агитколлектив ва 30 агитпункт ташкил этилади, кўргазмали агитация ва қуйи матбуотга алоҳида эътибор берилади. Агитаторлар бевосита бригадалар ва фермаларда иш олиб борадилар. Агитаторларнинг мактабларида машғулотлар муттасил ўтказиб турилади.

Район партия комитети ва район ижроия комитетининг органи бўлган «Совет пахтакори» газетаси меҳнаткашларни район олдида турган вазифаларни бажариш учун курашга сафарбар этишда партия ташкилотининг жанговар ёрдамчиси бўлади.

Район партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига барча колхозларда, бригадаларда, фермаларда ва «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг устахонасида мусобақага бошчилик қилиш, 1966 йил учун олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган ташкилотчилик ишларини кенг йўлга қўйиш вазифаси юклатилди.

Шовот районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун куч ва ғайратларини аямайдилар, барча резервлардан тўла-тўкис фойдаланадилар, партиямизнинг XXIII съездини меҳнатда янги ғалабаларга эришган ҳолда кутиб оладилар.

12 КУН ИЛГАРИ

Кечагина қиш уйқусида ётган мудроқ далалар бугун жонланиб қолди. Ҳайдов тракторлари, экиш агрегатларининг овози куну-тун тинмайди. Москва районидаги «Москва» колхозининг маккажўхорикорлари бу йил экишни ўтган йилдагига қараганда 12 кун илгари бошлаб юбордилар. Ҳозиргача 50 гектардан кўпроқ ерга уруғ тушди.

Бу йил 100 гектар ерга маккажўхори экиб, гектаридан 480 центнердан кўкпоя етиштиришга бел боғлаган колхоз деҳқонлари экишни КПСС XXIII съезди очиладиган кунгача тугатиб, кўчатни текис ундириб олиш учун курашмоқдалар.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

ТУҲФАЛАР

ОЛТИАРИҚ. Район чорвадорлари давлатга 3841 центнер гўшт сотиб, биринчи квартал планини 102,8 процент бажардилар.

Р. ЖАББОРОВ.

●

КАЛИНИН. Район хўжаликлари давлатга 1820 тонна серқаймоқ сут етказиб бериб, биринчи квартал планини бажардилар.

М. УМАРОВ.

●

ФАРҒОНА. Охунбобоев район матлубот жамияти коллективи аҳолидан тухум йиғиш йиллик планини муддатидан олдин бажарди.

ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТ РАҲБАРЛАРИ ЕНГИЛ, ОЗИҚ-ОВҚАТ ВА ГЎШТ-СУТ САНОАТИ ТОВАРЛАРИ ВИСТАВКАСИНИ КЎРДИЛАР

Москвада енгил, озиқ-овқат ва гўшт-сут саноати министрликлари енгил, озиқ-овқат ва гўшт-сут саноати товарлари виставкасини ташкил қилди. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директиввалари лойиҳасига мувофиқ бу товарларни ишлаб чиқариш янада ривожлантирилади.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, Ф. Д. Кулаков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков, РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. М. Школьников, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. Егоричев, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари Я. И. Кабков, П. К. Сизов, В. С. Фролов ўртоқлар, СССР Министрлар Совети ва РСФСР Министрлар Советининг масъул ходимлари 25 мартда виставкани бориб кўрдилар.

СССР министрлари Н. Н. Тарасов, В. П. Зотов, С. Ф. Антонов ўртоқлар виставкада изоҳлар бериб турдилар. (ТАСС).

ЎРТОҚ А. Н. КОСИГИН ФИНЛЯНДИЯГА БОРАДИ

Финляндия Республикасининг президенти Урхо Кекконен 1965 йил декабрда СССРда бўлган вақтида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигинни ўзига қулай вақтда расмий визит билан Финляндияга боришга таклиф қилган эди. Бу таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинганди.

Ҳозирги вақтда СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг шу йил июнда Финляндияга бориши тўғрисида келишиб олинди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг составини тасдиқлаш тўғрисида

«СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низом»нинг 36 ва 37- моддаларига мувофиқ, СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашлар жамиятларининг қуйидаги вакилларидан иборат составда тасдиқлансин:

Марказий сайлов комиссиясининг раиси Виктор Васильевич **Гришин** — Касаба Союзлари Бутуниттифоқ Марказий Советидан.

Марказий сайлов комиссияси раисининг ўринбосари Нонна Александровна **Муравьева** — маданият ходимлари касаба союзидан.

Марказий сайлов комиссиясининг секретари Иван Васильевич **Капитонов** — маданият ходимлари касаба союзидан.

Марказий сайлов комиссиясининг аъзолари:

Сократ Вагаршакович **Аракелян** — Арманистон касаба союзлари республика советидан.

Александра Георгиевна **Арапу** — Молдавия медицина ходимлари касаба союзи республика советидан.

Гулжихон **Бобосодиқова** — Тожикистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзидан.

Артур Павлович **Вадер** — Эстония Коммунистик ташкилотидан.

Адип Қурбонгалеевич **Габидуллин** — Бошқирдистон АССРдаги «Чекмагушнефть» нефть кони бошқармасига қарашли 1- нефть кони ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

Николай Григорьевич **Егоричев** — Москва шаҳар коммунистик ташкилотидан.

Алексей Алексеевич **Епишев** — Бутуниттифоқ армия, авиация ва флотга ёрдамлашувчи кўнгиллилар ташкилоти (ДОСААФ) Марказий Комитетидан.

Статис Стасевич **Йоникас** — Литва ССР Шауляй районидаги «Пярмин» колхози аъзоларидан.

Кара Абульфаз **Огли Караев** — Озарбайжон ССР композиторлар союзидан.

Борис Павлович **Константинов** — СССР Фанлар академиясининг олимлари ва илмий ходимларидан.

(Давоми учинчи бетда).

ОЛИЙ УНВОН МУБОРАК!

Чорвачиликни ривожлантиришда, гўшт, сут, жун, қоракўл тери ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни ва тайёрлашни кўпайтиришда эришилган муваффақиятлар учун қуйидагиларга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин** ордени ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин:

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ ЧОРВАЧИЛИК ИЛҒОРЛАРИГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Абдураҳмонов Қалабой — Бухоро области, Томди районидаги «Томди» совхозининг бош чўпони.

Алпомисов Мирзали — Бухоро области, Конимех районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг бош чўпони.

Даданов Эргаш — Тошкент области, Янгийўл районидаги 4-Чиноз наслчилик совхозининг бригадири.

Давлетов Идрис — Бухоро области, Томди районидаги «Коммунизм» колхозининг бош чўпони.

Ленник Клавдия Прохоровна — Сирдарё области, Пахтаорол районидаги «Славянский» совхозининг чўчқабоқари.

Мамбетов Оролбой — Бухоро области, Конимех районидаги «Коммунизм» совхозининг бош чўпони.

Пирназаров Саман — Сирдарё области, Фориш районидаги «Қизилқум» совхозининг бош чўпони.

Саидов Равшан — Самарқанд области, Нарпай районидаги «Ленинчи чорвадор» колхозининг бош чўпони.

Сиддиқов Замонбек — Сирдарё области, Киров районидаги Омонгелди номли совхознинг бош чўпони.

Умаров Абдуназар — Самарқанд области, Нурота районидаги Ленин номли совхознинг бош чўпони.

Уразбоев Жумабек — Самарқанд области, Нурота районидаги «Нурота» совхозининг бош чўпони.

Ҳолиқулов Бойхон — Қашқадарё области, Ғузор районидаги Ғузор давлат наслчилик заводининг бош чўпони.

Хўжамуродов Жўра — Қашқадарё области, Косон районидаги «Большевик» совхозининг бош чўпони.

Чудная Анастасия Ивановна — Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институтига қарашли «Красний водопад» экспериментал базасининг сут соғувчиси.

Шамаев Эргаш — Сурхондарё области, Бойсун районидаги «Сайраб» совхозининг бош чўпони.

Шарипов Мурод — Бухоро области, Вобкент районидаги «Шофиркон» совхозининг бош чўпони.

Эргашев Норбой — Самарқанд области, Нурота районидаги «Ғозғон» совхозининг бош чўпони.

Эрмакчаев Тўрақул — Бухоро области, Ғиждувон районидаги «Ғиждувон» совхозининг бош чўпони.

**СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.**

**СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1966 йил 22 март.

◆ ◆

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ, қора металлургияни ривожлантиришда эришган жуда катта муваффақиятлари учун 96 кишига, жумладан, Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи пўлат қуювчилар бригадасининг бошлиғи **Асад Эргашевга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин** ордени ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топшириладиган бўлди.

ИНСОНГА ХИЗМАТ

М. З. МИРЗААҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР коммунал хўжалик министри.

Партия ва ҳукуматимиз халқимиз фаровонлигини янада ошириш, уларга коммунал ва маиший хизматни янада яхшилашга кун сайин ғамхўрлик қилмоқда. КПСС XXIII съездининг беш йиллик план бўйича Директивалари лойиҳасида ҳам бунга алоҳида эътибор берилган.

Уй-жой қурилишини 1.3 марта кўпайтириш ва фақат давлат капитал маблағлари ҳисобига 400 миллион квадрат метр уй-жой қуриб фойдаланишга топшириш, шунингдек, коммунал хизматни меҳнат-аҳлининг талаблари даражасига кўтариш, аҳоли яшайдиган пунктларнинг санитария ҳолатини яхшилаш, мавжуд уй-жой фондларидан фойдаланишни яхшилашга қаратилган тадбир-чораларни амалга ошириш кўзда тутилган.

Беш йил мобайнида коммунал корхоналари анчагина кенгаяди. 1000 га яқин шаҳар ва аҳоли яшайдиган пунктлар газлаштирилади. Шаҳар транспортларида пассажирларни ташиш эса 1.5 марта ортади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда аҳолига коммунал хизмат кўрсатишни яхшилаш чоралари тўғрисида» қабул қилган қарори СССР халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик планининг таркибий қисми ҳисобланади.

Кейинги йилларда республика коммунал хўжалик ходимлари меҳнаткашларга коммунал хизмат кўрсатиш соҳасида анчагина ишлар қилдилар. Улар етти йиллик планни, шу жумладан 1965 йил планини ҳам барча соҳалар бўйича муваффақиятли бажардилар. Айрим соҳалар бўйича эса ортиғи билан адо этдилар. Бу аҳолига коммунал хизмат кўрсатишни маълум даражада кўтариш имконини берди. Бу соҳада коммунал хўжалик корхоналарининг кўпгина коллективлари сидқидилдан меҳнат қилдилар. Коммунистик меҳнат учун курашда 19.348 кишини ўз ичига олган 1.222 бригада, 173 цех ва участка иштирок этди. 4.385 киши, 363 бригада, 61 цех ва участка коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак номга эга бўлди.

Марғилон ремонт-қурилиш бошқармасидаги ўртоқ Исомиддинов бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси, Қўқон шаҳар газлаштириш конторасининг ўртоқ Решетов бошчилигидаги бригада аъзолари ўз зиммаларига олган ойлик топшириқларини муваффақиятли адо этиб, аҳолига хизмат кўрсатишда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Лекин шунга қарамасдан, меҳнаткашларга коммунал хизмат кўрсатиш даражаси ҳаёт талаблари даражасида эмас. Кўпгина соҳалар бўйича мавжуд қувватлар аҳолининг ўсиб бораётган талабларини етарли қондира олмаётир. Янги қувватларни ишга тушириш эса коммунал хизмат талаблари тараққиёт суръатидан кескин орқада қолмоқда.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қабул қилган қарорида аҳолига коммунал хизматни кескин яхшилаш тадбирлари белгиланган. 1966 — 1970 йилларда коммунал қурилишга маблағ сарфлаш 440 миллион сўмдан ортади. Бу олдинги беш йил мобайнида қилинган харажатлардан 2 марта кўпдир.

Беш йил мобайнида капитал маблағлар ҳажми 158 миллион сўмга етади. Бу эса республика коммунал хўжалик корхоналари қувватини кескин ошириш имконини беради.

1970 йилнинг охирига бориб, шаҳар ва район марказларини марказлаштирилган сув билан таъминлаш кўзда тутилмоқда. Шунингдек, мавжуд канализация тармоқлари қуввати кенгайтирилиб, қайта қурилади ҳамда 7 та шаҳар ва Тошкент область Орджоникидзе посёлкасида янги канализация тармоқлари барпо этилади.

Фақатгина сув таъминотини ва канализация тармоқларини ривожлантиришнинг ўзига 205 миллион сўм ажратилади. Бу тармоқларни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилишининг боиси шуки, сув ва канализация тармоқлари ободончиликнинг асосий элементлари ҳисобланади. Аҳоли яшайдиган пунктларнинг тегишли санитария ҳолатида бўлиши кўпроқ ана шунга боғлиқ.

Беш йиллик планда шаҳар, район марказлари ва колхоз, совхоз посёлкаларини газлаштириш суръатини янада ошириш кўзда тутилмоқда. 1970 йилда 1 миллиондан ортиқ квартира энг арзон ва қулай ёқилғи зангори оловга эга бўлади.

◆ ◆

1966 йилнинг ўзида 308 километр газ тармоқлари ишга туширилади ва 94 минг квартира газлаштирилади.

Йилига 3000 тонна қувватга эга бўлган Оҳангарон газ тўлдиргич станцияси 1967 йилда ишга туширилади. Қаршидаги газ тўлдиргич станция қуввати 2 марта оширилади.

Программада кўзда тутилаётган ишларни муваффақиятли амалга ошириш учун барча қурилиш объектларини лойиҳа ҳужжатлари билан ўз вақтида таъминлаш зарур. Колхоз ва совхозларда газ тармоқлари қурилишини қаттиқ контроль қилиш жорий этилсин, токи бу қурилишлар ўз муддатларида тугаллансин ҳамда ишлаб чиқариш ва уй-жой объектлари табиий газни қабул қилишга тахт қилиб қўйилсин. Фақат ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўришгина бу муҳим ишларни амалга оширишда тегишли самара бериши мумкин.

Бизда бир неча йилдан буён шаҳар электр транспортини тараққий эттиришга етарли эътибор берилмасди. Асосан автобусларда пассажирларни ташишни кўпайтиришга кўпроқ аҳамият берилаётган эди. Беш йилликда аҳолига транспорт хизматини яхшилаш юзасидан катта тадбирлар белгиланаётир.

Тошкент ва Самарқанд шаҳарларида трамвай-троллейбус хўжалигини қайта реконструкция қилиш, шунингдек, Андижон, Фарғона, Наманган ва Олмалиқ шаҳарларида троллейбус ҳаракатини йўлга қўйиш мўлжалланаётир. 130 километр янги трамвай йўллари, 240 километр троллейбус линиялари қурилади. Ана шу мақсадларга сарфлаш учун 33 миллион сўм капитал маблағ ажратилади.

Электр транспортини ривожлантиришдаги асосий вазифа ҳам техника ҳужжатларини ўз вақтида тузиш, троллейбус деполари қурилиши учун майдонларни ажратиш ва лойиҳачилар билан биргаликда биринчи галда қуриладиган маршрутларни аниқлашдан иборат.

Ҳаммом ва кирхоналар қуввати ҳам республикамиз меҳнаткашларининг ўсиб бораётган талаби даражасидан орқада қолмоқда. Шунинг учун ана шу тармоқларнинг қуввати кескин оширилади. Беш йилликда маиший хизматнинг бу соҳасига 23,11 миллион сўм сарфланади.

Ҳаммом ва кирхоналарда хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш, ҳаммомларни тегишли санитария ҳолатида тутиш, кирларнинг сифатли ювилишига эришиш керак.

Ҳозирги кунда шаҳарларда, шаҳар посёлкаларида ва район марказларида 6.122 ўринга эга бўлган 137 та меҳмонхона ишлаб турибди. Уларнинг кўпчилиги лойиҳа жиҳатидан ҳозирги замон стандартлари даражасида эмас. Бунинг устига мавжуд меҳмонхоналар аҳоли талабига мутлақо жавоб бермайди.

Агарда меҳмонхоналар қурилишини планлаштиришни областлар билан ўзаро солиштирилса, бунда қўпол хатоларга йўл қўйилганлиги кўринади. Масалан, шаҳар аҳолисининг мингтасига Тошкент области бўйича 0,71, Сурхондарё области бўйича 5,21, Фарғона области бўйича эса 1,78 ўрин тўғри келади.

Қарор бўйича шаҳарларда, шаҳар посёлкаларида ва район марказларида 6.259 ўринга эга бўлган 57 та янги замонавий меҳмонхоналар қуриш мўлжалланаётир. Натижада республикамиздаги меҳмонхоналардаги ўринлар сони 2 марта ортади.

Ўтган йилнинг июль ойида республика Министрлар Совети саноат ва коммунал-маиший истеъмолчиларини ёқилғи билан таъминлашни тартибга келтириш тўғрисида муҳим қарор қабул қилди. Бу ёқилғи билан таъминлашни марказлаштиришга асос солган эди. Чунки майда иситиш қозонлари давлатга жуда катта зарар келтирарди. Шунинг учун кўп этажли уй-жой бинолари барпо этилаётган барча шаҳарларда катта иситиш қозонлари қурилади. Уларнинг умумий қуввати соатига 547,2 гигакалорийни ташкил этади.

Шу йилнинг ўзида Бухоро шаҳрида ва Тошкентнинг Луначарский кўчасида катта район иситиш қозонлари қурилади. Андижон шаҳрида район иситиш қозони қурилиши ва Самарқанд шаҳрида эса реконструкция ишлари тугалланади. Иситиш тармоқларини кенгайтириш ишлари олиб борилади.

Республика шаҳарлари, шаҳар типидаги посёлкалар ва район марказларини бундан кейин ҳам ободонлаштиришга алоҳида аҳамият берилади. Бунинг учун беш йил мобайнида 74,8 миллион сўм сарфлаш кўзда тутилмоқда. Бу олдинги беш йилга нисбатан 42,8 миллион сўм кўпдир.

Ана шу маблағлар ҳисобига 1.103 километр шаҳар йўллари қурилади. 13,2 миллион квадрат метр йўлга асфальт ётқизилади.

Яқинда Тошкентда бўлиб ўтган республика коммунал-хўжалик ходимларининг йиғилиши партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, министрликлар ва муассасалар билан биргаликда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда аҳолига коммунал хизмат кўрсатишни яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорини муҳокама қилди. Уни амалга оширишга қаратилган муҳим тадбирлар белгилади.

Йиғилиш қатнашчилари коммунал-хўжалик корхоналари ва ташкилотлари коллективлари номидан бу йилги план топшириқларини муддатидан олдин бажаришга қаратилган социалистик мажбурият олдилар. Республика коммунал хўжалик ходимлари партия ташкилотлари раҳбарлигида аҳолига коммунал хизматни янада яхшилаб, ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятни шараф билан адо этишларига ишончимиз комил.

ЮКСАК УНУМЛИ ПАХТА ТЕРИШ МАШИНАСИ

ЛЕНИН МУКОФОТИГА ТАҚДИМ ЭТИЛГАН АСАРЛАР

Ленин мукофотларини олиш учун йирик коллектив иш «Вертикаль-шпинделли икки қаторли пахта териш машинаси — машина конструкциясини ишлаб чиқиш, кўплаб ишлаб чиқариш ва шундай машиналарни қишлоқ хўжалигига жорий қилиш» тавсия этилган. Машинанинг авторлари: Е. А. Белов, А. К. Шорохов, П. Ф. Глазатов, В. Д. Тютьнов, Ғ. Аҳмедов, А. Н. Приходько, А. В. Исаев, В. А. Тюпко, Ж. Кўчиев, Т. Охунова, М. Жалолов, М. Дадажонов ўртоқлардир.

Бу иш катта халқ хўжалик аҳамиятга эга. Пахтачилик — қишлоқ хўжалигининг энг кўп меҳнат талаб қиладиган тармоқларидан бири, пахта ҳосилини қўл билан териб олиш эса бу соҳадаги жуда сермеҳнат ишдир. Пахта ҳосилини териб олишга пахта етиштириш учун сарфланадиган қўл меҳнатининг тахминан ярми — бир гектар ердаги ҳосилни териб олишга 55-60 киши-куни сарфланади. Бундан ташқари, ҳосил йиғим-теримини қисқа муддатда ўтказиш зарур. Шу сабабли меҳнат сарфини ўнларча баравар камайтириш ва иш жараёнини тезлаштириш имконини берувчи ҳосил йиғим-теримини механизациялаш жуда катта аҳамиятга эгадир.

Пахта териш машиналарини яратишнинг қийинлиги кўп жиҳатдан ғўзанинг ривожланиш хусусиятлари билан боғлиқдир. Ғўзанинг гуллаши ва ҳосил элементлари пайдо қилиши кузги совуқлар тушгунгача давом этади, кўсаклар бирин-кетин очилади. Аввал ғўза тупининг пастки қисмидаги кўсаклар, сўнг эса юқориги қисмидаги кўсакларнинг очилиши тахминан икки ойга чўзилади. Пахтанинг толаси ҳамма нарсани ўзига илаштираверади, унга осонлик билан илашадиган ифлос нарсалар аралашмасини тозалаш қийин ишдир.

Машина фақат пишган ва очилган кўсаклардаги пахтани териши ҳамда уни ифлослантирмаслиги, ғўза тупларини шикастлантирмаслиги лозим. Терим имкони борича тўла бўлиши керак: агар пахтанинг бир қисми чаноқларда қолса ёки ерга тўкилса уни қўшимча равишда териб олишга тўғри келади. Пахта териш машинаси иши сифатининг асосий кўрсаткичлари — очилган чаноқлардаги пахтанинг қанчаси териб олинганлигига қараб белгиланадики, бу кўрсаткич ҳосилнинг чўғига қараб процентларда ҳисобланади. Шунингдек, машина ишига чаноқларда қанча пахта қолгани ва қанчаси ерга тўкилгани, пахтанинг ифлослиги ва тола нечоғли зарарланганига қараб баҳо берилади.

Мамлакатимизда пахта териш машиналари яратиш устида ишлаш 1929 йилда бошланган эди. Л. М. Розенблюм томонидан олдинга сурилган ғояга амал қилиб, жуда хилма-хил терим аппаратларини ўрганиш натижасида вертикаль-шпинделли машина яратилди.

Бир қаторли ва тракторга осиладиган аввал «СХМ-48,9» маркали ва сўнг «СХМ-48М» маркали бу машина Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида 1949 йилдан бошлаб бир неча йил давомида ясалди. Сўнгра уни ишлаб чиқариш тўхтатилди ва «СХС-1,4» маркали горизонталь-шпинделли икки қаторли ўзи юрадиган машина ишлаб чиқарила бошланди, бироқ у ҳам оммавий равишда қўлланилмади.

«СХМ-48» маркали машиналарнинг асосий камчилиги — иш шароитига боғлиқ бўлган асосий агротехника кўрсаткичлари ва механизмларни созлаш барқарор эмаслигидан иборат эди. «СХС-1,4» маркали машина дурустроқ ишлади, бироқ қурилиши жуда мураккаблиги, шпинделлар сонининг кўплиги унинг таннархини қимматлаштириб юборди ва ишончсиз қилиб қўйди.

Бу машиналар чиқарилиши билан пахта теришни механизациялаш масаласи ҳали ҳал қилинмаган эди. Технологик ва фойдаланиш жиҳатидан мукаммалроқ машина яратиш, уни оммавий равишда ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ва кенг миқёсларда тўғри фойдаланиш лозим эди. Ҳамма звенолар: технология схемаси ва конструкциясини ишлаб чиқиш, тайёрлаш ва фойдаланиш жуда муҳим эди. Ана шу звенолардан бирортасининг яхши ҳал қилинмаслиги сарфланган барча куч-ғайратни йўққа чиқариши мумкин эди.

Бу қийин вазифа илмий ходимлар, конструкторлар, завод ходимлари ва механизаторлар томонидан муваффақиятли ҳал қилинди. Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида илгари ишлаб чиқарилиб келинган «СХМ-48М» маркали машинадан тубли фарқ қиладиган «ХВС-1,2» маркали янги икки қаторли ўзи юрадиган машина конструкцияси ишлаб чиқилди ва 1959 йили ишлаб чиқаришга жорий қилинди. 1964 йилнинг январидан бошлаб бу завод «ХТ-1,2» маркали вертикаль-шпинделли икки қаторли машинани тайёрлай бошлади. Ана шу машиналарни ишлаб чиқариш ва уларни қишлоқ хўжалигида ўзлаштириш билан пахта теришни механизациялаш кескин равишда кенгая бошлади.

«ХВС-1,2» маркали машина «СХМ-48» маркали машинага нисбатан юксак агротехника ва фойдаланиш кўрсаткичлари билан фарқ қилади. Масалан, пахтани икки марта теришда ана шу машиналар иши қуйидаги маълумотлар билан характерланади: «СХМ-48М» маркали машина бир теримда очилган пахтанинг 82,5 процентини териб олади ва ҳосилнинг 7.1 процентини ерга тўкиб кетади. «ХВС-1,2» маркали машина эса 95,5 процент пахтани териб олади ва ҳосилнинг 3,4 процентини ерга тўкиб кетади. «ХВС-1,2» маркали машина билан бир сменада 2,3 гектар ердаги ҳосил териб олинса, «СХМ-48М» маркали машина билан 1,7 гектар майдондаги пахта терилади.

«ХВС-1,2» маркали машинага «СХМ-48М» маркали машинага нисбатан принципиал янги ўзгартишлар киритилди. Бу ўзгартишларга олиб борилган чуқур илмий текширишлар асос қилиб олинди. Жумладан, махсус стендда ўтказилган тезкорлик билан кинога олиш катта ёрдам берди. Бунинг натижасида экранда бир секунднинг юздан бир бўлаги давомида бўлиб ўтадиган жараёнларнинг боришини: шпинделларнинг тишлари толани ўраб олиши, пахта бўлагининг ўралиши, унинг кўсак чаноғидан чиқариб олиниши, шпинделлардаги пахтанинг қабул қилиш камерасида олиниши кўрилди. Айни бир вақтда назарий текширишлар кучайтирилди, турли хил факторларнинг жараёнларнинг боришига кўрсатадиган таъсири қонуниятлари аниқланди. Лаборатория шароитида олинган натижалар тайёрланган установкаларда ва тажриба машиналарида далада синаб кўрилди.

Ҳар бир барабандаги шпинделлар сони камайтирилиб, 18 тадан 15 тага келтирилди, уларнинг диаметри оширилиб, 24 миллиметрга етказилди, шпинделларга уларнинг бурчак тезлигини тезлаштириш ва бориб келиш вақтини кескин камайтириш имконини берувчи чидамлироқ тасмалар уланди. Бу жуда муҳим аҳамиятга эга, чунки барабан ҳар бир айланганда шпинделлар ўзларининг айланиш йўналишини икки марта ўзгартиради. Шпинделлар диаметрининг оширилиши уларнинг толага ўралиб қолишига барҳам берди ва улардан терилган пахтани қабул қилиб олишни осонлаштирди. Толанинг узилиши ва пахта ерга тўкилиб нобуд бўлиши камайди.

«СХМ-48М» маркали машинада шпинделлар фақат ишчи камеранинг ўртасига борганда, қабул қилиш камерасида эса биринчи қабул қилиш аппаратидан ўтгандан кейин зарур даражадаги бурчак тезлигига эга бўларди. Бунинг натижасида шпинделлар айрим ҳолларда пахтани ўзига ўраб олишга ва уни чаноқдан суғуриб олишга улгурмасди, съёмниклар эса пахтанинг бир қисмини шпинделларда қолдирарди. Шу сабабли шпинделлар толани суғуриб олиш қобилиятини йўқотарди, чунки уларнинг тишларини қолган пахта бекитиб қўярди ёки улар ишчи камерага кириш вақтида пахтани ерга ташлаб юборарди.

Ишчи аппаратига киритилган муҳим ўзгартишлардан ташқари, ишонч билан фойдаланиш ва бошқаришни қулайлаштириш имконини берувчи, шунингдек технологик жараённинг боришини барқарор қилувчи ўзгартишлар ҳам ижобий аҳамиятга эгадир. Масалан, ишчи камеранинг кенглиги ҳаммавақт бирдек бўлишини таъминловчи, қабул қилиш камерасининг формасини ва ғўза тупларини кўтарувчи аппаратларни яхшиловчи, механик-ҳайдовчининг ҳолатини назорат қилиш учун қулайлик яратувчи ва бошқа имкониятларни берувчи мосламалар жуда катта қимматга эгадир.

Утган даврда пахта териш машиналари қониқарсиз ишлаганлигига кўп ҳолларда уларни тайёрлашда йўл қўйилган камчиликлар сабаб бўлган эди. Ана шу камчиликларга барҳам бериш учун «Ташсельмаш» заводида тузилишининг мураккаблиги ва ясалишининг зарур даражадаги аниқлиги ҳисобга олинган ҳолда аввал «ХВС-1,2» маркали, сўнг эса «ХТ-1,2» маркали машиналар ишлаб чиқариш ташкил этилди. Завод ходимларининг жуда катта хизмати шундан иборат бўлдики, улар юқорида кўрсатилган юксак талабларга тўла жавоб берадиган машиналарни кўплаб ишлаб чиқаришни таъминловчи шароитларни вужудга келтирдилар. Бунинг учун махсус цехлар қурилди, автоматикани кенг қўлланган ҳолда деталларни узлуксиз тайёрлашнинг технологик ва ишлаб чиқариш жараёнлари янгича ташкил этилди.

Янги пахта териш машиналарини ўзлаштиришда механизаторларнинг хизмати ҳам катта бўлди. 1963 йили машиналар билан пахта ҳосилининг 16 процентга яқини, 1965 йилда эса 27 процентдан кўпроғи териб олинди. Айрим совхозларда ҳосилнинг ярмигача бўлган қисми машиналарда терилди. Шундай қилиб, пахтачиликда энг кўп меҳнат талаб қиладиган жараённинг механизациялаштирилиши тўла равишда реал иш бўлиб қолди ва ҳозирнинг ўзидаёқ кенг миқёсларда амалга оширилмоқда. Бу — жуда катта муваффақиятдир.

Қилинган катта ишнинг асосий иштирокчилари Ленин мукофотига тақдим этилди ва назаримизда улар бунга тўла лойиқдирлар.

М. САБЛИКОВ,
ВАСХНИЛ академиги.

(«СЕЛЬСКАЯ ЖИЗНЬ» газетаси, 1966 йил, 23 март.)

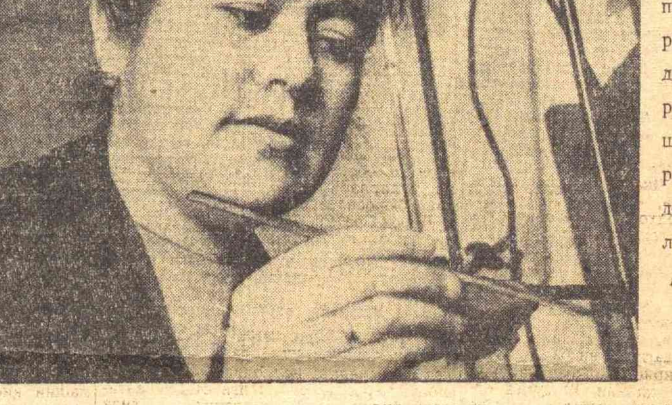

Суратда: Тошкент политехника институти полимерлар проблема лабораториясининг илмий ходими Базира Бекмуродова. У ўзига топширилган лаборатория ишларини ҳар доим муваффақиятли адо этади.

А. Тўраев фотоси.

ИШЧИЛАР — ДЕҲҚОНЛАРГА

АЖОЙИБ ТАДБИР

Урганч ремонт заводи коллективи кўкламги экиш даврида колхозларга ва «Узсельхозтехника» бирлашмаларига ёрдам кўрсатиш мақсадида ажойиб ташаббус бошлади. Заводда 3 та бригада ташкил этилди. Бригадаларнинг ремонтчилари колхозларга бориб, бевосита даланинг ўзида техника хизмати кўрсатишади. Колхозлардан заявкалар қабул қилиш, чақирилган жойларга дарҳол етиб бориш учун заводда инженер-техник ходимлар кеча-кундуз навбатчилик қилишади. Экиш даврида пахтакорларга самарали ёрдам кўрсатган бригадага ҳар ўн кунда вимпел ва пул мукофоти бериб борилади. Завод коллективининг ташаббусини область партия комитети маъқуллади.

Ф. ЗОҲИДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДЕҲҚОН МУЛОҲАЗАСИ

Колхозчи-деҳқонларимиз беш йиллик план Директивалари лойиҳасини ихлос билан ўрганмоқдалар, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга қаратилган таклиф-мулоҳазаларни ўртага ташламоқдалар. Бунинг боиси бор. Лойиҳада бошқа касб эгалари сингари пахтакорларнинг ҳам туб манфаатлари, орзулари акс эттирилган.

Лойиҳада Ўзбекистон ССРнинг асосий пахта базаси бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади, дейилади. Ҳақиқатда халқимиз пахтачиликда оламга донг таратди. Пахта туфайли бадавлат ва фаровон ҳаёт эгаси бўлдик. Буни ўз хўжалигимиз мисолида яққол кўриб турибмиз.

Колхозимизда сўнгги йилларда пахта майдонларини кенгайтириш, ҳосилдорликни ошириш, давлатга кўп, арзон ва юқори сорт пахта етказиб бериш тадбирлари кўрилди. Ўтган йили она-Ватанга 7 минг 700 тонна «оқ олтин» армуғон этдик. Ялпи пахта ҳосили кўпайган сари даромад ҳам ортиб бормоқда. Бу, колхоз қишлоғини планли равишда қайта қуриш, маданият ўчоқларини кенгайтириш, колхозчи-деҳқонларнинг турмуш маданиятини янада яхшилаш имкониятини бераётир.

Колхоз қишлоғи гўзал шаҳарча тусини олди. Планли йўллар чиқарилди. Кўп ўринли клуб, кинотеатр, магазинлар, мактаблар, медицина муассасалари халққа хизмат кўрсатяпти. Колхозчилар данғиллама уйларда тинч меҳнат гаштини сурмоқдалар. Ҳамма жой электрлаштирилди ва радиолаштирилди. Шаҳарчанинг марказий қисмида физкультура ва спорт майдончалари қурилди. Яқин фурсатда жамоат жойлари ва хонадонларда зангори олов ёна бошлайди. Бундай муваффақиятга пахта туфайли эришдик.

Директивалар лойиҳасида деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришнинг асосий йўли барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишдан иборат, деб таъкидланади. Ҳақиқатда ҳар бир хўжаликдаги ички имкониятлар ўрганиб чиқилса, экинлар ҳосилдорлигини ошириш учун жуда катта резервлар борлиги аён бўлади.

Масалан пахтачиликни олиб кўрайлик.

Бизда юқори ҳосил усталари кўп, уларнинг сафи йилдан-йилга кенгайиб боряпти. Урайимжон Эргашев, Ўринбой Орзиев, Мухтор Қодиров бошлиқ бригадалар гектаридан 42 центнерга етказиб пахта ҳосили олдилар. Абдуҳамид Солиев бошлиқ бригада аъзолари чўлдан 73 гектар ер ўзлаштириб, ҳосилдорликни гектар бошига 34 центнерга кўтаришди. Фозил Тошматов звеноси гектаридан 48 центнердан хирмон кўтариб, ҳосилдорликда байроқдор бўлди.

Лекин қўшоқлар орасида бошоқлар ҳам борлигидан кўз юмаолмаймиз. Ҳосилдорлиги ҳали 30 центнерга етмаган бригадалар ҳам бор. Ер-сув, иқлим шароити бир хил бўлган жойда ҳосилдорликда турлича манзаранинг юз бериши бизни қаттиқ ташвишга солаётир. Лойиҳани муҳокама қилар эканмиз, фан-техника ютуқлари, илғорлар тажрибасини дадил қўлланиб, уларни юқори ҳосиллилар даражасига етказиш тадбирларини белгиладик. Яқин йилларда хўжалигимиз бўйича гектаридан 30 центнердан кам ҳосил оладиган бирорта бригада ёки звено бўлмайди.

Директивалар лойиҳаси муносабати билан баъзи мулоҳазаларимизни айтиб ўтмоқчимиз. Давлатимизнинг ғамхўрлиги туфайли пахтакор хўжаликларнинг техника базаси мустаҳкамланди. Ер ҳайдаш, чигит экиш тракторлари кўпайди. Ғўза парвариши, ҳашаротга қарши кураш ишларини ҳам машиналар бажаряпти. Пахта териш машиналари қудратли кучга айланди. Буни табриклаш керак.

Аммо, ана шу машиналар учун запас қисмлар етишмаяпти. Натижада уларнинг қувватидан максимал даражада фойдаланилмаётир. Бу, дала ишлари, хусусан, йиғим-теримнинг чўзилиб кетишига сабаб бўляпти. **Бизнингча, қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар ишлаб чиқариш кўпайтирилиши, уни хўжаликларга етказиб бериш қаттиқ тартибга солиниши керак.**

Кейинги вақтларда машиналар маркаси кўпайиб кетди. Инженер-техникларимиз, конструкторларимиз машиналарнинг янги хилларини яратяптилар. Бироқ, бир маркадаги машина фақат бир хил ишни бажаришга мослаштирилиши талабга жавоб бермаяпти. Масалан, ҳайдов тракторини олиб кўрайлик. Кузда ёки эрта баҳорда экин майдонлари ҳайдалиб бўлгач, зўр қувватга эга бўлган тракторлар янаги мавсумгача паркда туради. Универсал тракторлар ҳам ғўза парвариши тугаши биланоқ паркка келтириб қўйилади. **Бизнингча, қишлоқ хўжалик машиналари яратиш устида иш олиб бораётган инженер-техниклар, конструкторлар бир маркадаги тракторни беш-олти хил ишни бажаришга мослаштирсалар, давлат ҳам, хўжаликлар ҳам жуда катта фойда кўрган бўлур эди.**

Колхозимиз аъзолари янги беш йиллик план Директивалари лойиҳасини чин юракдан маъқуллайдилар. Ана шу тарихий ҳужжатдан илҳомланиб, бу йил она-Ватанга 8.400 тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилдик. Кўклам экин кампаниясига тайёргарлик ишлари тўла тугалланди. Механизаторларимиз бу йил чигит экишни барвақт бошлаб юборадилар. Шонли партиямизнинг XXIII съездини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб оладилар.

М. АБДУРАЗЗОҚОВ,
Қува районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

Танқид ва тақриз

ЯХШИ ҚАДАМ

Ижтимоий ҳаётимизнинг бошқа барча соҳалари каби социалистик маданият, фан, санъат ҳам ҳар куни янгидан янги ютуқ ва кашфиётларни қўлга киритмоқда. Бу ютуқ ва кашфиётлар ғолибона олға қараб бораётганлигимизнинг тарихий манзараларини акс эттиради.

Аҳмаджон Давроновнинг «Фан» нашриёти рус тилида чиқарган «Ривожланишнинг нокапиталистик йўли ва ўзбек социалистик давлати»*) китоби ўзбек халқининг бошқа қардош халқлар билан биргаликда социализм қуришдаги тарихий тажрибаларини ўрганишга бағишланган. Китоб шу маънода СССРда, хусусан иттифоқимизнинг Ўрта Осиё республикаларида ва Қозоғистонда социалистик қурилишнинг оламшумул сабоқларини тадқиқ ва тарғиб этади.

Маълумки, Ўрта Осиё республикаларида, хусусан, Ўзбекистонда социалистик қурилиш тажрибалари янги ҳаёт йўлидан бораётган Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари учун жуда катта эътиборга эга. Дарҳақиқат, китобхон бу асардан Бирлашган Араб Республикаси, Мали Республикаси, Жазоир Халқ Демократик Республикаси каби нокапиталистик ривож йўлидан бораётган мамлакатлардаги ижтимоий тараққиёт ҳақида ҳам маълумотлар олади. Бу маълумотлар Ўзбекистондаги социал ҳаёт, иқтисод ва маданий тараққиётга қиёс қилинган. Шу асосда социализмнинг, социалистик тараққиёт йўлининг капитализмдан, капиталистик тараққиёт йўлидан муқаррар афзалликлари кўрсатиб берилган. Булар автор фикр уфқининг кенглигидан ва изчиллигидан далолат беради.

Китобнинг ўзига хос хусусиятларидан бири шундаки, унда тадқиқотнинг юридик, фалсафий ва тарихий аспектлари узвий бирлашиб, уланиб кетади. Китобда рус чоризмининг мустамлакаси бўлган Ўзбекистонда янги, эркин ҳаёт — социализм қурилишида совет давлатчилиги ва совет демократияси тарихий роль ўйнаганлиги кўрсатилибгина қолмай, шу мисол заминида фалсафий мулоҳазалар ҳам юритилган. Тарихийлик принципи эса китоб руҳига сингдириб юборилган.

А. Давронов ўз китобида ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан нисбатан кам ривожланган — ҳали капиталистик формация тўла тараққий этмаган мамлакатларда муайян омиллар мавжуд бўлган шароитда, уларнинг социалистик ривож йўлига баралла ўтиб олиши мумкинлигини атрофлича ёритади. Бу омиллар меҳнаткашлар томонидан сиёсий ҳокимиятни ўз қўлига олиши, пролетар диктатурасининг ўрнатилиши, марксча-ленинча назария билан қуролланган Коммунистик партиянинг раҳбарлиги, моддий бойликлар ва ишлаб чиқариш воситаларини умумлаштириш, социалистик давлатни ташкил этиш ва социалистик демократияни қарор топтириш, қардош халқларнинг ўзаро беғараз ёрдами каби жуда муҳим соҳалардан иборат. Автор шу омиллар ҳақида мулоҳаза юритар экан, воқеалар диалектикасини унутмайди. У, ишонтириш ва мажбур этиш, қонли ва қонсиз, қуролли ва тинч йўллардан бирортасини ортиқча бўрттирмай, уларнинг тарих тасдиқлаган диалектик бирлигини ва қарама-қаршилигини тўғри кўрсатади.

Китобда миллий масала, хотин-қизлар проблемаси, объектив ва субъектив кучлар алоқадорлиги, миллий демократия давлати, социализмдан коммунизмга ўтиш процесси сингари масалалар юзасидан мулоҳазалар юритилган.

Китобда айрим камчиликлар ҳам бор. Масалан, унда ижтимоий-иқтисодий формация нуқтаи назаридан кам ривожланганлик маданият ва санъат масаласига механик равишда татбиқ этилган. Айни вақтда бунда маданиятнинг моддий, техник ва маънавий томонларининг ўзига хослиги яхши таҳлил қилинмай, кўп ўринда бирбирига қориштириб юборилади. Ваҳоланки, Улуғ Октябргача бизда олий ўқув юрти бўлмаганлиги, аёллар ўқиш ҳуқуқидан маҳрум этилганлиги сингари масалаларни ёритиш, ўрганиш ва ўргатишда синфийлик ва тарихийлик мезонига доимо асосланиш лозим. Автор масаланинг шу томонини изчил очиб бермай, умумий мулоҳазалар билан чегараланиб қолган. Китобда учрайдиган камчиликлар жузъий характерга эга бўлиб, унинг умумий илмий-назарий ва ташвиқий кучига раҳна солмайди.

М. НУРМАТОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

*) А. Давронов. «Некапиталистический путь развития и узбекское социалистическое государство», «Фан» нашриёти, 1965 йил.

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ!

РЕСПУБЛИКАДА БАҲОРДА ДАРАХТ КЎЧАТЛАРИ ЎТҚАЗИШ ИШЛАРИНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 20 МАРТГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Шу йил баҳорда Ўзбекистонда 2100 гектардан кўпроқ янги боғ-роғлар, 995 гектар токзорлар ва 1769 гектар тутзорлар барпо этилди. 41 миллион тупдан кўпроқ баланд танали тут кўчатлари ҳамда мевали ва бошқа хил кўчатлар ўтқазилди.

Баҳорда дарахт кўчатлари ўтқазиш топшириғини республика областлари, министрликлари ва идоралари қуйидагича бажардилар (топшириққа нисбатан процент ҳисобида):

Тошкент шаҳри	— 98.6
Фарғона области	— 90.1
Бухоро области	— 89.7
Сирдарё области	— 73.2
Сурхондарё области	— 72.1
Андижон области	— 66.3
Тошкент области	— 58.7
Самарқанд области	— 53.7
Қашқадарё области	— 48.7
Хоразм области	— 40.2
Қорақалпоғистон АССР	— 5,7
«Главголодностепстрой»	— 206,1
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	— 121,1
Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги	— 110,3
Ўрта Осиё Темир йўли бошқармаси	— 105,4
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	— 84,0
Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги	— 79,0
Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги	— 68,3
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги	— 52,0
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги	— 45,3

ЯШИЛ БОЙЛИГИМИЗ

«Ўзбекистон» колхози пиллачилари пилладан юқори ҳосил етиштиришда ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Улар ҳар йили ҳар қути қурт уруғидан 68-70 килограммдан пилла ҳосили олаётирлар. Бунга колхозда пилла қурти озуқа базасининг йил сайин мустаҳкамланиб бораётганлиги туфайли эришилаётир.

Пиллачилар янги беш йилликнинг биринчи босқичини қувончли бошладилар. Колхозда 15.600 туп тут кўчати ўтқазилиб, янги плантация ташкил қилинди. Мавжуд тутзорлар эса парвариш қилиниб, ўғитланди.

— Бу йил колхозимиз бўйича 340 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан камида 70 килограммдан пилла оламиз, — деди пиллачилик бригадасининг бошлиқлари А. Эргашев ва Т. Мавлонов ўртоқлар.

Хўжаликда тут кўчати ва мевали дарахтлар кўчати ўтқазиш қизғин давом эттирилмоқда.

С. ХЎЖАЕВ,
Иштихон райони.

●

Юқори Чирчиқ. Ийик қишлоғи йил сайин кўркамлашиб боряпти. Турнақатор ҳашаматли уйлар атрофидаги дов-дарахтлар қишлоқ ҳуснига-ҳусн, файзига файз қўшиб турибди. «Ленинский путь» колхози правлениеси қишлоқни кўкаламзорлаштириш ишига яхши аҳамият бериб келмоқда. Яқинда колхоз раиси, район Советининг депутати ўртоқ Т. В. Эмнинг ташаббуси билан хонадонлар учун 11 минг туп мевали дарахтлар кўчати келтирилди. Йўл ёқаларига ўтқазиш учун 5 минг туп манзарали дарахт кўчатлари ҳам келтирилди. Бу кўчатлар ўтқазилмоқда.

Ийик қишлоғи территориясидаги бошқа хўжаликларда ҳам мевали ва манзарали дарахтлар кўчати ўтқазиш ва кўкаламзорлаштириш ишлари кенг кўламда олиб борилаётир.

П. УСМОНОВА.

●

Фарғона область. Киров районидаги Киров номли совхоз ишчи ва хизматчилари февраль ва март ойларини «кўчат ўтқазиш ойи» деб эълон қилишди. Бу ишда айниқса совхознинг Фрунзе номли бўлими бошқаларга намуна бўлэрли иш қиляпти. Бўлим ишчилари қисқа вақт ичида 3 минг туп мевали ва 800 туп манзарали дарахт кўчатларини ўтқаздилар.

Совхознинг бошқа бўлимларида ҳам кўчат ўтқазиш ойлиги кун сайин қизғин тус оляпти.

А. КАРИМОВ.

Анджон машинасозлик заводининг азамат коллективи қатори модель цехининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қобилжон Мўминов ҳам КПСС XXIII съездига муносиб туҳфалар тайёрламоқда. Сиз суратда КПСС XXIII съезди делегати ўртоқ Мўминовни иш устида кўриб турибсиз.

С. Безносов фотоси.

ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН КИНОФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

КИНО САНЪАТИНИНГ БИРОДАРЛИГИ

Халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатликни барқарор этиш ва янада мустаҳкамлашда кино санъатининг аҳамияти каттадир.

Экранда ўз бадиий инъикосини топган ҳаёт манзаралари, тарих саҳифалари, кураш ва ғалаба лавҳалари томошабин хотирида узоқ вақтларгача ўчмас из қолдиради, ўз юксак ғоялари ва бадиияти билан кишиларнинг руҳий дунёсини бойитади, дидини ўткирлаштиради, уларни олижаноб интилишлар, олий мақсадлар учун яшаш ва курашишга ундайди.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқлари кино санъати ҳозирги кунда буюк совет киносининг баланд маҳоратга эга бўлган мустаҳкам бўғинига айланиб қолди.

Социалистик реализм методининг ҳаётбахш кучи бу халқлар кино санъатига чуқур мазмун берди. Узоқ асрли миллий маданият анъаналарини, қардош рус халқи кино санъатининг бой тажрибасини, жаҳон киносининг энг янги ютуқларини ижодий ўзлаштириш асосида бу республикалардаги киностудиялар қатор-қатор гўзал бадиий ва хроникал-ҳужжатли фильмлар яратдилар. Улардан кўплари бутун мамлакатимиз бўйлаб ва кўпгина чет эл экранларида ҳам муваффақият билан намойиш этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорига биноан шу йил 3, 8-апрель кунлари Тошкентда ўтказиладиган Ўрта Осиё ва Қозоғистон кинофильмлари фестивали ана шу ижодий фаолиятнинг яна бир катта кўриги бўлади.

Кинофестиваль давомида Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон кино санъаткорлари ўзларининг энг яхши фильмларини республикамиз пойтахти меҳнаткашларига кўрсатадилар. Пойтахтимиз кинотеатрларида, корхона ва ўқув юртларида қардош халқлар атоқли кино санъаткорлари билан ижодий учрашувлар ўтказилади.

Фестиваль кунлари қозоқ кино санъатининг энг яхши асарларидан «Она ҳақида қисса», «Алдар кўса», «Мени Коже деб атайдилар», «Қоя устидаги чинор» фильмлари кўрсатилади. Шунингдек Қозоғистон киностудияси ишлаб чиқарган қардош қозоқ халқи ҳаёти ва меҳнатининг лавҳаларини тасвирловчи хроникал ва ҳужжатли фильмлар экранларга чиқарилади.

Қирғизистонлик ҳамкасбларимиз фестивалга Ленин мукофоти лауреати, машҳур қирғиз ёзувчиси Ч. Айтматов асари асосида ишланган «Жазирама» фильми, шунингдек «Қийин кечув», «Итоаткор қиз», «Жўра» асарлари билан қатнашадилар. Улар қирғиз халқи ҳаётидан ҳикоя қилувчи хроникал-ҳужжатли фильмларни ҳам кўрсатадилар.

Тожикистон кино санъаткорлари фестивалга ўзларининг янги асарларини келтирадилар. Улар орасида Ленин мукофоти лауреати шоир Мирзо Турсунзода достони асосида ишланган «Ҳасан аравакаш» фильми, машҳур ёзувчи Садриддин Айнийнинг «Судхўрнинг ўлими» асари асосида яратилган шу номдаги кинофильм, яқинда тожик киностудияси ишлаб чиқарган «Рўйхат ўқилганда» каби асарлар бор.

Яқинда атоқли туркман ёзувчиси Берди Кербобоевнинг «Дадил қадам» романи асосида Туркманистон киностудияси икки серияли бадиий фильм яратди.

Бу асар Туркманистонда Совет ҳокимиятининг ўрнатилиши ҳақида ҳикоя қилади. Туркман киносининг «Мушоира», «Шоҳсанам ва Ғариб» асарлари томошабинларимиз ўртасида машҳурдир. Туркман кино санъаткорлари фестивалда ана шу бадиий фильмлар ва кўпгина хроникал-ҳужжатли фильмлар билан қатнашадилар.

Фестиваль кунлари «Ўзбекфильм» студиясининг янги асарлари ҳам экранга чиқарилади. «Бўронда туғилган авлод», бугунги ҳаётимизнинг муҳим маънавий масалаларига бағишланган «Қалбингда қуёш», «Виждон амри билан» кино асарлари ва хурофот, бидъатга қарши қаратилган «Фидойи» картиналари бор. Барча қардош республикалар ҳужжатли кино санъаткорлари билан бирга Ўзбекистон ҳужжатли кино арбоблари ҳам фестивалда ўзларининг энг яхши асарлари билан иштирок этадилар. Қардош халқлар кино санъатининг олдинги йилларда ишлаб чиқарган энг яхши фильмлари ҳам фестиваль кунлари яна пойтахт кинотеатрларида кенг намойиш этилади.

Фестивалнинг тантанали очилиш маросими Тошкентдаги Санъат саройида бўлади. Сўнгра бу ерда фестиваль фильмлари муттасил кўрсатила боради. Шунингдек, «Ёш гвардия», «Чайка», «Москва», «Навоий» кинотеатрларида фестиваль давом этади. Қардош республикалардан меҳмон бўлиб келган кино санъаткорлари Самарқанд шаҳрига ҳам борадилар. Бу ерда ҳам фестиваль фильмлари намойиш қилинади, кино томошабинлар билан учрашувлар ўтказилади.

Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон халқларининг тарихий тақдири бир хилдир. Улар узоқ асрлар давомида ҳамиша биргаликда яшаб ижод этдилар, зулм ва золимларга қарши кураш олиб бордилар. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг тарихий самараларидан баҳраманд бўлиб, феодализмдан социализм қурилиши йўлига ўтдилар. Коммунистик партиямиз доно миллий сиёсатининг тантанаси туфайли бу халқлар янги социалистик ҳаётга эришдилар ва юксак маданий тараққиёт эгаси бўлдилар. Бу халқларнинг миллий кино санъати ҳам ана шу юксалишнинг самарасидир. Ўрта Осиё ва Қозоғистонда кино санъати деярли бир вақтда юзага келди, бир хил шароитда шаклланди ва ривож топди, бир хил қийинчиликларни бошидан кечирди. Унинг тараққиёт йўллари ҳам кўп жиҳатдан бир хилдир. Фестиваль кунлари ўтказиладиган симпозиумда ана шу масалалар юзасидан ижодий фикр олишув бўлади. Кино санъаткорлари, ёзувчилар, илмий ходимлар, кинотомошабинлар Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқлари кино санъати тарихи ва назариясининг муҳим масалаларини муҳокама қиладилар, айрим кинофильмларни таҳлил қиладилар.

Ўрта Осиё ва Қозоғистон кинофильмлари фестивали халқларимиз ўртасидаги биродарона ҳамкорлик ва дўстликни мустаҳкамлашга хизмат қилади. У миллий маданиятларнинг бир-бирига янада яқинлашуви, бир-бирининг муваффақиятли якунларидан баҳраманд бўлиб, биргаликда янги ижодий чўққилар сари кўтарилишига ёрдам беради.

Кейинги йилларда республикамиз меҳнаткашлари катта ижодий байрамлар ўтказдилар. Ўзбек ерларида қардош рус ва украин адабиёти ва санъати арбоблари азиз меҳмонимиз бўлдилар. Ўзбекистонда Россия кино санъаткорлари билан ижодий учрашувлар ўтказилди. Ватанимиз пойтахти Москвада, Ленинградда, Ростов ва Волгоград областларида ўзбек кино санъаткорларининг иштироки билан ўзбек фильмлари фестиваллари ўтказилди. Литвада Ўзбек—Литва дўстлиги кунлари уюштирилиб, у ерда ўзбек фильмлари кенг намойиш этилди.

Ҳозирги кунларда республика жамоатчилиги белорус маданияти декадаси, туркман маданияти декадаси ҳамда Белоруссияда ўтказиладиган ўзбек маданияти декадасига қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

3, 8 апрель кунлари Тошкентда ўтказиладиган Ўрта Осиё ва Қозоғистон фильмлари фестивали ҳам мамлакатимиз халқларининг ленинча бузилмас дўстлигини янада мустаҳкамлашга қаратилган ана шу тадбирларнинг бир узвий қисмидир.

Бу фестиваль Совет Иттифоқи халқлари ва бутун илғор инсоният ҳаётидаги энг катта тарихий воқеа КПСС XXIII съезди кунларида ўтказилади. Қардош халқлар кино санъати ходимлари ана шу оламшумул воқеа юз бераётган унутилмас кунларда Коммунистик партиямизнинг доимий ғамхўрлиги ва раҳбарлиги натижасида қўлга киритган ижодий муваффақиятларини намойиш этадилар ва доимий илҳом манбаи бўлган буюк замонамиз ва юксак коммунизм ғояларига битмас-туганмас садоқат туйғуларини изҳор қиладилар.

А. ҚАЮМОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Давлат Кинематография комитетининг раиси.

ОНАМГА

Онам, кўп меҳрибонсиз,
жонкуярликда отадан ҳам,
Баланддир меҳрингиз фарзанд
учун ҳатто самодан ҳам.
Сизи ҳар қанча оз ҳурмат билан
ўпсам қўлингизни,
Бўлур менга азиз барча азизроқ
муддаодан ҳам.
Ғурурим шулки, тўғри
тарбиянгизнинг туфайлидан
Элимга қимматим ортди гуҳардек
бебаҳодан ҳам.
Мени босганда иссиқ бағрингизга
яйрагум доим,
Нафас олсам туюлгай бағрингиз,
кенгроқ фазодан ҳам.
Сизи ҳар бир нафаслик умрингиз
бойлик эрур менга.
Ҳаётингиз қадрлик, қанчалик
қиммат матодан ҳам.
Сочингиз толасин кўзимнинг
оқига қиёс этсам,
Юзингиз нури равшанроқ эрур
хуршиднамодан ҳам.
Онамсиз эркалик бирлан бўлиб
ҳар дамда кўнглим тўқ,
Танингиз соғлиғи бўлсин омон
бевақт қазодан ҳам.
Ҳамиша таърифингиз қанча қилсам,
Шўхий, арзийди
Оналик фазлингизни ибтидойи
интиҳодан ҳам.

ШЎХИЙ,
Наманган.

СЕВАР ЭДИМ ОЙНИ АЗАЛДАН...

Севар эдик Ойни азалдан,
Тиниларднк кўркам ҳуснига.
Қиз туғилса, Ойгул ё Ойхон —
Қўйилади унинг исмига.

Қувлаган-чун қоронғи тунни
Ардоқланар эди тўлин Ой.
Унга нисбат берилар доим
Келинларда бўлган кўрк, чирой.

Гўзал қизлар қийғоч қошига
Энг муносиб ўхшатиш—ҳилол*)
Айтинг, қайси ошиқ йигит, қиз—
Ойдин тунда сурмаган хаёл?

Кичкинтойлар учун Оймомо,
Кексаларга тенгдош Ой эди.
Ерга йўлдош бўлса-да, аммо —
Узоқ эди, сирга бой эди.

Мана бугун совет кишиси
Бўйсундирди уни ўзига.
Само қизи энди жилмайиб,
Қулоқ солар Ернинг сўзига,

Энди бизга сир эмас Ойнинг
Жилваси ҳам, минг хил нози
ҳам.
Қўлимизда унинг тақдири,
Келажаги — баҳор, ёзи ҳам.

Шукрулла **ФАЙЗУЛЛА.**

*) Уч кунлик Ой.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ СОСТАВИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

Лили Мемедовна **Концелидзе**— Грузия ССР, Ажария Автоном Совет Социалистик Республикасининг Кабулети районидаги Хала қишлоғи колхозининг аъзоларидан.

Василий Григорьевич **Лушин** — Свердлов шаҳри Верх-Исетский металлургия заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

Александр Павлович **Ляшко** — Украина коммунистик ташкилотидан.

Алексей Исаевич **Майстренко** — Краснодар ўлкаси Славянск районидаги «Красноармейский» совхозининг ишчилари ва хизматчиларидан.

Шаназар **Мергенов** — Туркманистон ССР Мурғоб районидаги «Комсомол» колхозининг аъзоларидан.

Марта Августовна **Небедпиек**— Латвия ССРдаги «ВЭФ» давлат электротехника заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

Валентина Владимировна **Николаева-Терешкова** — совет хотин-қизлари комитетидан.

Кидрал **Омаров** — Қозоғистон ССР Қарағанда областидаги «Ленинуголь» трестига қарашли 31-шахтанинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

Сергей Павлович **Павлов** — Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзидан.

Иван Евтеевич **Поляков** — Минск коммунистик ташкилотидан.

Григорий Васильевич **Романов**— Ленинград коммунистик ташкилотидан.

Обид **Содиқов** — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг олимлари ва илмий ходимларидан.

Леонид Сергеевич **Соболев** — СССР Ёзувчилар союзидан.

Какин **Ташпаева** — Қирғизистон маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари касаба союзи республика комитетидан.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1966 йил, 25 март.

Ёш ижодкор Неъмат Ёқубов Тошкент чиннисозлари ҳаётига бағишланган «Гул ошиқлари» номли повестини ёзиб тугатди. Қуйида ана шу повестдан парча ўқийсиз.

● ●

ГУЛ ОШИҚЛАРИ

ПОВЕСТДАН ПАРЧА

Деворий газетага расм чизиш шарофатида Ёрқиной билан танишиб олган Анвар масса тайёрлов цехига кунда, баъзан кун ора бир-икки телефон қиладиган бўлиб қолди. Ёрқиной трубкани қулоғига тутиб ҳамиша: «Яхши юрибсизми? Ишлар яхшими? Бизга хизмат борми?!» тарзида бир хил гапни эшитарди. Рассомнинг бунақа илтифоти қизнинг кўнглига хуш келсада, негадир у қуруққина жавоб қайтарарди: «Раҳмат. Хизмат бўлса айтармиз!».

Кунлардан бирида Ёлқиной ишдан чиқиб кўчада автобус пойлаб, хаёл билан турган эди, шундоқ оёғининг тагига келиб қаттиқ сигнал бериб «пар» этиб тўхтаган мотоцикл овозидан чўчиб тушди. Бундек қараса мошранг, ян-янги мотоцикл рулини маҳкам чангаллаб, Анвар кулиб турибди:

— Қани, ўтиринг, уйингизга олиб бориб қўяман.

— Қуллуқ! Ваҳмангизни қаранг! Капалагим уча ёзди.

— Кечиринг, бунчалик чўчирсиз деб ўйламовдим. Қани, ўтиринг!

— Раҳмат. Менга... тўрт оёқли машина тузук.

— Хўп, хайр бўлмаса.

— Хайр.

Мотоцикл вариллаб бир зумда кўздан ғойиб бўлди.

Эртаси кун тушга яқин Анвар одатланганидек, «хизмат-пизмат борми», деб цехга кирди. У Ёлқинойдан кечаги қилиғи учун яна узр сўради. Сўз орасида «лабингизга учуқ чиқмадими?», деб ҳазиллашиб, кулиб қўйди. Кулишга кулди-ю, ўзи лавлагидек қизариб кетди. Ёрқинойдан бирор қаттиқроқ гап эшитишдан ҳайиққандек тез жўнаб қолди.

Ўша куни кечқурун ҳадеганда автобус келавермай, Ёрқиной остановкада узоқ туриб қолди. Ниҳоят автобус келди. Одам кўп бўлишига қарамай, Ёрқиной урилиб-суриниб, машинанинг иккинчи зинасига чиқиб олди. Машина бир оз юргач, жой сал бўшади. Қиз яхшироқ ўрнашиб олди-да, билетга пул узатди. Шу заҳоти унинг енгидан кимдир тортди:

— Мен сизга билет олдим.

Ёрқиной ялт этиб ёнига қараса, Анвар турибди.

— Чакки овора бўпсиз, — деди қиз.

— Овораси борми?

Шу билан орада бошқа гап бўлмади. Хадрада автобусдан тушишгач, хайрлашишди. Ёрқиной трамвайда Ўрдага, Анвар троллейбусда Беш ёғочга кетди. Автобусда мана шунақа тасодифий учрашув тез-тез юз бера бошлагач, телефон орқали «хизмат борми?» деган сўроқ аста-секин камая борди. Кечқурунгина эмас, ҳатто эрталаблари ҳам улар бир автобусга чиқишарди. Ким кимни пойлаганини аниқ билиб бўлмасди. Гарчи улар кўп учрашиб, автобусда бирга келишса-да, жуда кам гаплашишарди. Автобусда нимани ҳам гапириш мумкин? Институтни қачон битирган, кимлар билан ўқиган? Фалончини танийсизми?! У ҳозир фалон ерда ишлаяпти, тарздаги гаплар бўларди. Бир кун уйдагилар ҳақида гап очилди. Анвар Ёрқинойнинг отаси ҳарбий врачлигини, онаси эса шаҳар касалхонасида ишлашини билиб олди. Ёрқиной тўнғич қиз, унинг бир укаси ва синглиси бор экан. Ёрқиной эса Анвардан оиланинг кенжаси эканлигини, отаси икки йил муқаддам қазо қилганини, онаси анча кексайиб қолганлигини билиб олди. Унинг ёлғиз акаси кондитер фабрикасида инженер бўлиб ишларкан.

Яқиндан бошлаб автобусда бирга кетиш масофаси узайиб қолди. Анвар бир сафар «шаҳар айланиб келаман» деб то Ўрдагача трамвайда Ёрқиной билан бирга кетди. Яна бириси кун у «бирон янги фильм бўлса» кўраман деб қиз билан хайрлашмай Хадрада бирга трамвай кутди. Кўп туришмади. Трамвай паркидан уч вагонли 11-трамвай чиқди. Вагонлар бўм-бўш эди. Улар иккичисига чиқишди. Бир-бирига қарши ўриндиқларга ўтириб олишди. Олдинда, эшик ёнида йигит-қиз бир-бирларига елка тираб, хандон уришиб, гаплашиб боришар, орқада бир бола билан кампир ўтирарди. Семизгина кондуктор хотин эриниб ўрнидан туриб, йўловчиларга патта улашди. Яна ўз ўрнига келиб, хўмрайиб ўтириб олди. Деразага термилиб кетаётган Ёрқиной Марказий телеграфга етар-етмас, бирдан кулиб юборди:

— Нега бунақа қарайсиз? — сўради қиз.

Анвар бунақа саволни сира кутмаган эди, шошиб, довдираб қолди. Сочини бармоқлари билан тараётган кишидек, пешанасидан чиққан терни артди. Ҳазил аралаш жавоб берди:

— Ҳаётни ўрганяпман...

— Ҳаётни одамнинг изидан юриб ўрганасизми? — Ёрқиной кулди, сўнг шўхлик қилиб, яна сўзлади: — Чўлга боринг, қурилишларда бўлинг!

Анвар кўк дастрўмолча билан юзини артди. Файласуфнамо қилиб, аста деди:

— Рассом учун барча нарса, бутун борлиқ объект бўлаверади.

Йигит шундай дейишга деди-ю, лекин қизнинг кўзларига нигоҳ ташлаб, унинг бунақа «китобий гапдан» қаноат ҳосил қилмаганини дарров пайқади. Ёчила бошлаган жумбоқни ноқулик қилиб, чигаллаштириб юборгани учун дилида ўзини койиди. «О, Ёрқиной! Менинг учун сизнинг тиниқ чеҳрангиз, суратингиз чин ҳаёт, жону жаҳон! Усрук кўзларингиз қуёш эмасми, бағрим иситган! Қалдирғоч қошларингиз қанот эмасми, кўксимни кўкларга кўтарган?». Бу қалб тугёнини йигит қизга тўкиб солса бўлмасмиди! Лекин буни у айтолмади. Эҳтиёткорликми, қўрқоқликми, йўл қўймади. Агар бордию, шуларни рўйи-рост гапирса унинг қаршисида турган, ҳатто юрак уриши эшитилаётган, иссиқ нафаси келиб турган сеҳрли оҳу худди овчининг шарпасини сезгандек қулоқларини чимириб, ўқдек учиб, даралар бағрига ўзини отиб, кўздан абадий ғойиб бўлади. Унинг муаттар ҳидини йигит қаердан излаб топади. Ана шу боисдан у қизга «китобий» гап қилди. Бу орада трамвай Ўрдага етиб келди. Қиз ўрнидан туриб йигит билан хайрлашди:

— Қизиқ кино бўлса эртага менга гапириб берасиз.

— Албатта!

Эртаси кун тушки овқатга чиқишганда Ёрқинойни телефонга чақиришаётганини айтишди. Ёрқиной трубкани олса Анвар экан.

— Нима дейсиз? — қиз дағаллик билан сўради. — Хат келди дейсизми? Менга хат ёзадиган йўқ! — трубкани аппаратга «шақ» этиб қўйиб, эшикка юрди. Телефон яна жиринглай бошлади. Қиз орқасига қайтиб, уни эшитишга мажбур бўлди:

— Ёрқиной! — деди илтимос билан Анвар трубкада, — чин сўзим — хат бор, бизга чиқинг. Дарров кетасиз.

Ёрқиной трубкани жойига қўйиб, сочини текислади. Ёнидан ойнак олиб, лабига билинар-билинмас қизил сурди. Сўнг рассомлар хонасига чиқди. Анвар чап қўлини орқасига яшириб, дераза олдидаги стол ёнида кулиб турарди.

— Қани хат?

— Ўйнаб берсангиз кўрсатаман? — деди йигит кулиб.

— Ҳазил қилманг, вақтим йўқ!

— Ўйнамасангиз майли, кўзингизни юмиб тура қолинг, қўлингизга бераман...

Ёрқиной Анварнинг гапни бунақа айлантирадиган бўлиб қолганидан, бу қилиқ унга ярашмаётганидан энсаси қотиб, шарт ортга бурилиб, хонадан чиқиб кета бошлади.

— Ёрқиной! — Анвар баралла қичқирди.

Йигит дераза деворига тескари тираб қўйилган патнусдай портретни олиб, стол устига қўйди. Ёрқиной орқасига қараб расмга кўзи тушиб, жойида қотиб қолди. Сочининг қораси, узун киприклари, кўзларининг ўйчанлиги, лабидаги ним табассум, бир жуфт тилла тишининг ялтираб туриши қизга шу қадар ўхшаш эдики, гўё Ёрқиной стол устидаги портретни эмас, балки ойна қаршисида ўз аксини кўраётгандек бўлди.

— Вой, қаердан олдингиз буни? Йўқ, кечирасиз...

Ёрқиной расмдан кўзларини узмай оёқ учида йигитнинг ёнига келди.

— Ўзингиз чиздингизми? Қандай чиздингиз?

Анвар кулиб турар, қизнинг саволига на ҳа, на йўқ дерди.

— Жуда ажойиб! — Ёрқиной расмни йигитнинг қўлидан олиб юқори кўтариб термулди. — Сотасизми?

— Афсуски, санъатни сотишни менга ўргатишмаган! — йигит яна кулди.

— Кечирасиз... Расм менга ёққани учун...

— Сизга келган хат шу, олаверинг.

— Вой, ростданми? Раҳмат! Ижодингизга барака тилайман. Ортиқча газета борми, ўраб олсам.

— Автобус тиқилинч. Мотоциклда олиб борақолайлик.

— Йўқ, овора бўлманг.

— Нима, бирпастлик йўл!

— Расм шу ерда тура турсин-а.

— Майли...

Ёрқиной ўзида йўқ хурсанд эди. У куни кеча Анвардан ўпкаланиб, уни «соқов-дўнгалак» деб атаганди. Ҳатто онасига ҳам уни шундай таърифлаганди. Қиз дилини, бутун юрак сирини онаси билан дардлашишга одатланган эди. Ёрқиной рассом йигит унинг кетидан юрганини, бирон аниқ гап айтолмай, қизариб-бўзаргани, автобусдаги тасодифий учрашувларни сўзлаб берганди. Сўзлаганда ҳам индамас йигитнинг «соқов-дўнгалаклигидан» кула-кула сўзлаганди. Билсаки, ўша йигитнинг тили бармоқларида экан.

Ишдан кейин улар катта кўча муюлишида учрашишди. Ёрқиной автобус кутган киши бўлиб турганда, ёнига мотоцикл келиб тўхтади. Унинг аравачасида қалин қоғозга ўралган портрет ётарди. Ёрқиной мотоциклга ўтириб расмни тиззасига қўйиб олди.

— Чўчимайсизми? — деди Анвар газ педалини босиб.

— Йўқ, ҳайдайверинг.

Мотоцикл текис асфальт кўчада шамолдек учиб кетди. Бир зумда Ўрдага ҳам етиб келишди. Улар чапга бурилиб, анҳор ёқалаб, бироз юришгач катта дарвоза ёнида тўхташди.

Ёрқиной мотоциклдан ерга тушди.

— Анвар ака, юринг уйга!

— Раҳмат, мавриди келса бошқа вақтда...

Шу пайт эшик аста очилиб ўрта бўй, оппоққина, қирқ ёшлардаги дўмбоқ аёл — Ёрқинойнинг онаси Гулжаҳон опа чиқиб қолди. Йигит қизариб «салом» деди-ю, мотоциклни буриб жўнаб қолди. Қиз қўлидаги қоғозни очиб, портретни кўз-кўз қилди:

— Ойи, қаранг.

— Ажабтовур!

Она-бола уйга киришди. Портретни қўлга олиб яна узоқ тикилишди. Приёмникка тираб қўйиб, узоқдан, яқиндан томоша қилишди. Ундан бирон нуқсон топиша олмади. Она бир қизига, бир расмга қараб сўради:

— Заводингдаги рассом йигит ҳалигими?

— Ҳа, — деди Ёрқиной хўрсиниб.

— Одобли йигитга ўхшайди.

Ёрқиной жавоб бермади. У киприкларини учириб ерга тикилди.

Навоий — республикамизнинг барқ уриб ўсаётган, кундан-кунга гўзаллашаётган шаҳарларидан бири. Сиз бу суратда қад кўтараётган кўпқаватли муҳташам уй-жой биноларини кўриб турибсиз.

В. Сиротнин фотоси.

АХЛОҚ МАВЗУИДА

АДАШГАН ВА АДАШГАНЛАР

ХАТ ИЗИДАН КОМАНДИРОВКА

Биз бу шахс ҳақида ёзмоқчи эмасдик. Унинг нопок ишларини қаламга олиб, равшан дилимизни хира қилмоқчи эмасдик. Лекин биз бу ерда принципиал бир масала — коммунистнинг шаъни, унинг партия, халқ олдидаги масъулияти ҳақида фикр юритмоқчимиз.

[illegible] партия ташкилотининг йиғилишида коммунистлар Назировни партия сафига тавсия қилишганди. Сельпонинг склад мудири, 1940 йилдан партия аъзоси Абдусаттор Абдураҳмонов сельпо раиси Назиров ҳақида [illegible] гапирарди:

— Назиров билан ўн йилдан бери бирга ишлаймиз. Шу вақт ичида у савдо ишини [illegible] пухта билувчи, ёш кадрларга билим ва тажрибасини аямай ўргатувчи, ишчан, ҳалол, шахсий турмушида оилапарвар киши эканлигини кўрсатди. У ахлоқий жиҳатдан пок, сиёсий саводли, ғоявий чиниққан одам. Ҳаммамизга намуна бўлишга арзийди... — деб уни кўкларга кўтариб мақтарди.

Коммунист Абдулла Зиёев ҳам Назировни мақташда ундан ошиб тушди.

Бу кишилар ҳаммасига катта ишонч билдириб, партия сафига тавсия қилаётганларида Назировнинг кирдикорларини билишармиди? Унинг савдо ишларидаги кўзбўямачиликлари, маънавий ҳаётда тубанлашиб [illegible] билишармиди? Билишарди албатта.

Бир гуруҳ меҳнаткашлар редакцияга юборган хатларида Назиров ҳақида мана бундай деб ёзишган:

«Халқимиз [illegible] Биз ушбу хатимизда [illegible] Назиров [illegible]»

[illegible]

Эргаш Назиров [illegible]

— Иккинчи марта магазинни [illegible] Назиров. [illegible]

— Хотинингиз [illegible] — сўрадик Эргаш Назировдан.

— Унинг болалари Фотима билан Йўлдош сизнинг фамилиянгизда экан-ку? Метрикаларини кўрдик.

— Ҳалиги... метрикани кўрибсизлар-да... — тутилиб қолди Назиров. [illegible]

[illegible]

Тошкент область партия комитетининг [illegible]

[illegible]

Сельпо раҳбарлари эса Эргаш Назировни тўғри йўлга солиш ўрнига, унга қўшилиб, улардан ҳам кўзбўямачиликни ўрганишди. [illegible]

Назиров ана шундан сўнг [illegible]

[illegible] ходими ошхонадаги [illegible] четга пуллаётган бўлади.

— Хўш, ҳозирги ишлари қалай, хулқи-чи? — деб сўрадик сельпо раиси Раҳмонов ва партком секретари Отабўроновдан.

— Биз, уни яхши билмаймиз... — жавоб беришди улар.

Аммо орадан бир кун ўтгач [illegible]

[illegible] Эргаш Назиров ўз қилмишлари учун, унинг катта-кичик ҳимоячилари эса Эргашни нотўғри йўлдан бошлаганликлари учун мана бугун жамоатчилик олдида жавоб беришсин.

Х. ТЎХТАБОЕВ,
М. МАҲМУДОВ.

ПЛАНЕТАМИЗ ХАБАРЛАРИ

«КОММУНИЗМ ЙЎЛИДАГИ УЛКАН ОДИМ»

ЛОНДОН, 24 март. (ТАСС мухбири). Таниқли инглиз марксчи назариячиси «Уорлд Марксист ревью» журналининг редактори Эмиль Бэрнс ТАСС мухбири билан суҳбатда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳаси тўғрисида гапириб, шундай деди: «Янги беш йиллик план ишлаб чиқаришни, шунингдек халқ моддий фаровонлигини ва маданий даражасини юксалтириш соҳасида социализмнинг капитализмдан устунлигини яна бир бор кўрсатиб турибди».

Совет Иттифоқида ишчиларнинг иш ҳақини ва колхозчиларнинг даромадларини планлаштирилган ҳолда оширилиши капиталистик дунё мамлакатларида фермерларнинг иш ҳақини бир даражада сақлаб туриш ва уларнинг даромадларини камайтириш сиёсатидан тубдан фарқ қилади», деди Э. Бэрнс.

У, Директиваларда Совет Иттифоқида уй-жой қурилишини кенгайтириш, маорифни ва барча соҳаларда кадрлар тайёрлашни ривожлантириш планлари билан капиталистик мамлакатларда, жумладан Англияда жамоатчилик эҳтиёжига сарфланадиган маблағларни қисқартириш ўртасида жуда катта фарқ борлигини айтди.

«Бу план,—деди Э. Бэрнс,—кишиларнинг коммунизмга борадиган йўлидаги янги улкан одим бўлиб, у барча халқларга келажак йўлини ёритиб туради».

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК КЕНГАЙИБ БОРМОҚДА

БУХАРЕСТ. Румыния жамоатчилиги барча тинчликсевар ва эрксевар халқларнинг норозиликларига ўз овозини қўшиб, вьетнам халқининг ўз мамлакатида ўзи хўжайин бўлиб қолиш ҳуқуқи учун олиб бораётган қаҳрамонона кураши билан тўла бирдам эканлигини яна бир марта таъкидлайди, деб ёзади «Скинтейя» газетаси. АҚШнинг ҳарбий ва дипломатик ҳаракатлари вьетнам халқининг жанговарлик иродасини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлашга, милитарист доираларнинг агрессиясига қарши бутун дунёда норозиликлар кенгайиб кетишига ва милитарист доираларнинг тобора кўпроқ яккаланиб қолишига олиб келди, холос. Вьетнам проблемасини агрессия йўлидан ўжарлик билан бориб ҳал қилиб бўлмайди, бу проблемани агрессияни тўхтатиш, интервенциячиларнинг қўшинларини олиб чиқиб кетиш, 1954 йилги Женева битимларини амалга ошириш ва вьетнам халқининг ўз тақдирини четдан ҳеч кимни аралаштирмай ўзи ҳал қилишдан иборат муқаддас ҳуқуқини ҳурматлаш йўли билангина ҳал этиб бўлади.

ПАНАМА. Панама студентлар федерациясининг ва университет студентлари иттифоқининг вакиллари «Биз Вьетнамда тинчлик бўлишини талаб қиламиз!», «Американинг Вьетнамдаги хунрезлигига қарши норозилик билдирамиз!», «Американиклар Вьетнамдан чиқиб кетинглар!» деган шиорларни кўтариб, Панамадаги АҚШ элчихонасини сурункасига беш соат қуршаб туришди.

НЬЮ-ЙОРК. Куинсдаги (Нью-Йорк райони) университет коллежининг 50 студенти Қўшма Штатларнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик билдириб, 56 соатлик очлик эълон қилдилар.

Бу норозилик намойишининг қатнашчиларидан бири бўлган 19 яшар студент Эндрю Берман, коллеж студентлари бундай очлик ўтказиш билан «Америка халқини ғафлат уйқусидан уйғотмоқчилар ва уни Америка ҳукуматининг Вьетнамдаги агрессив сиёсатига қарши чиқишга даъват қилмоқчилар», деди. (ТАСС).

Вьетнам Демократик Республикаси. Суратда: Куангнин вилоятидаги «Ха-ту» шахтаси кончилари ишдан қайтмоқдалар. Бу шахта Совет Иттифоқи ёрдамида қурилган.
В. Будан фотоси
(ТАСС фотохроникаси).

ДЎСТОНА АЛОҚАЛАР мустаҳкамланиб бормоқда

24 мартда Тошкентда Совет—Покистон маданий алоқалар жамиятининг Ўзбекистон бўлимини тузувчи ташаббускор группанинг мажлиси бўлиб ўтди. Республика жамоатчилигининг вакиллари кейинги йилларда СССР билан Покистон ўртасида иқтисодий, илмий ва маданий алоқалар тобора кўпроқ ривожланаётганлиги, бу алоқалар ҳар икки мамлакат халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушаётганлиги ҳақида мамнуният билан гапирдилар. Бу алоқаларнинг ривожланишига Ўзбекистон ҳам катта ҳисса қўшмоқда.

Ташаббускор группа янги жамоат ташкилотининг бўлимини тузиш тўғрисидаги ўз таклифини республикада барча меҳнаткашлар кенг қўллаб-қувватлайди, деб ишонч билдирди.
(ЎзТАГ).

СОВЕТ ЖУРНАЛИСТЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТУНИСГА ЖЎНАБ КЕТДИ

СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг раиси З. И. Есенбоев бошчилигидаги Совет журналистлари делегацияси 25 мартда Москвадан Тунисга самолётда учиб кетди. (ТАСС).

АҚШ ОСИЁДАН ЧИҚИБ КЕТИШИ КЕРАК

ВАШИНГТОН. Сенатнинг ташқи ишлар комиссияси раиси Фулбрайт Коннектикут штатидаги университетда нутқ сўзлаб, Жонсон ҳукуматини Шарқи-Жанубий Осиёни бетарафлаштиришга рози бўлишга чақирди. Фулбрайтнинг фикрича, шунга розилик берилгач, Америка қуролли кучлари Шарқи-Жанубий Осиёдан олиб чиқиб кетилиши керак. Сенатор айтдики, АҚШ Вьетнамда олиб бораётган уруш Американикларнинг фаровонлигига катта зарар етказади. (ТАСС).

ЛАОС УСТИДА АМЕРИКАНИНГ 8 ТА САМОЛЁТИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 24 март. (ТАСС). Лаос — Патет-Лао ватанпарвар кучлари 15 мартда Саваннакет районида Американинг 8 та самолётини, жумладан иккита «В-57» самолётини уриб туширдилар, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги «Патет-Лао овози» радиосининг хабарига асосланиб.

ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР...

ЯНА ПЕТЭН МАСАЛАСИ

Француз газеталар саҳифаларида яна Петэннинг номи пайдо бўлиб қолди. Ватанга хоинлик қилгани учун 1945 йилда ўлим жазосига ҳукм қилинган ва кейинчалик умрбод қамоқ жазоси билан алмаштирилган, «Виши ҳукумати»нинг собиқ бошлиғи Петэн 1951 йилда Иль д Йе оролида ўлган эди. Лекин реакционерлар сотқинни ўлимидан сўнг оқлаб юборишга бир неча бор уриниб кўрдилар. Ҳозир Францияда Верден жангининг эллик йиллиги нишонланаётганлиги муносабати билан «Петэн иши»ни яна қараб чиқишга янги уринишлар бўлмоқда.

Верден остонасида 1916 йил февралдан декабргача давом этган жанг биринчи жаҳон урушидаги ҳал қилувчи жанглардан бири бўлиб, кайзер Германияси учун муваффақиятсиз тугаган эди. Ўша вақтда Петэн фронтнинг ана шу участкасида қисмлардан бирига командирлик қилган эди. Бу эса баъзи кишиларнинг Петэнни «Верден қаҳрамони» сифатида эслашига баҳона бўлди. 1945 йилда Петэн устидан бўлган судда адвокатлик қилган Жак Изорни айниқса активлик кўрсатмоқда. Изорни «Нуво Кандид» журналининг 20 февраль сонида Петэн устига қўйилган айбни «олиб ташлаш» ва унинг хокини иззат-ҳурмат билан Иль д Йе оролидан Верден ёнидаги миллий қабристонга олиб келишни талаб қилди.

Бу талаб француз прогрессив жамоатчилигининг, қаршилик кўрсатиш қатнашчилари ва фашист концлагерлари собиқ маҳбусларининг ғазабини келтирди. Петэн ҳақиқий Верден қаҳрамони эмас, у ўша ерда қўмондонлик қилган француз генералларидан бири эди, холос — дейишмоқда улар. Ҳақиқий қаҳрамон мардлик ва жасурлик кўрсатган оддий француз солдатидир. Петэн 1940 йилда ана шу солдатларга нисбатан хоинлик қилди. Сотқиннинг хокини Верденга олиб келиш, дейишмоқда қаршилик кўрсатиш қатнашчилари, «оккупация даврида ҳалок бўлган ўртоқларимиз хотирасини ҳақоратлаш бўлур эди».

МОНБЛАН ФОЖИАСИ

1966 йил граждан авиацияси тарихига авиация ҳалокатининг кўплиги жиҳатидан «қора йил» бўлиб кирса керак. Чунки январдан март ойининг бошларигача халқаро ҳаво йўлларида 700 дан ортиқ киши ҳалок бўлди. Улардан кўпчилиги Американинг «Боинг-707» реактив лайнери пассажирларидир. Нуфузли инглиз мутахассисларининг хулосаларига кўра, «Боинг-707» жиддий техник камчиликларга эга, шу сабабли ҳавода бошқарилмайдиган бўлиб қолади. 4 февраль ва 5 мартда Японияда ҳалокатга учраган иккита «Боинг-707» самолёти ҳам бошқарилмайдиган бўлиб қолиб, қулаган бўлса керак. Ундан олдинроқ эса яна бир «Боинг» Альп тоғи устида ҳалокатга учради. Ҳозир маълум бўлишича, бу ҳалокатнинг сабаблари фақат техник камчиликлар эмас...

24 январь куни эрталаб «Эйр-Индиа» компаниясининг ичига 117 йўловчи тушган «Боинг-707» самолёти Женева аэропорти билан радио алоқа ўрнатиб, Женевага яқинлашиб келмоқда эди. Бу самолётни «Эйр-Индиа»нинг энг тажрибали учувчиси капитан Сойз бошқараётган эди. Унинг ёрдамчиси капитан Вилкс ҳам биринчи учувчидан қолишмас, авиациядаги хизматлари учун бир неча орденлар билан мукофотланган эди. Бу икки тажрибали учувчи бошқараётган самолёт Женева устига етиб келадиган вақт ҳам бўлди. Шу пайт аэропорт радарлари самолётнинг ғойиб бўлганлигини аниқлади. Бир неча соатдан сўнг француз вертолётининг учувчиси Монблан чўққисининг ғарбий ёнбағирлари устидан учиб ўтаётиб «Боинг»нинг парчаларини кўриб қолди.

Қор бўрони туфайли ҳалокат юз берган жойни фақат бир ойдан кейингина муфассал текшириш мумкин бўлди. Монбланга кўтарилган француз алпинистлари қайтиб келиб, «Боинг» парчалари ёнида қандайдир бошқа кичик самолёт парчалари борлигини айтдилар. Ваҳолонки, Франция, Швейцария ва Италия маъмурлари Монблан райони чегарасида январда бошқа ҳеч қандай самолёт ҳалокатга учрамаган, деб таъкидламоқдалар. Италияда чиқадиган «Темпо» газетаси ана шу фактга ва ўз хабарларига асосланиб, уч мартда «Боинг» Швейцариядан Италияга яширин равишда тамаки олиб келаётган самолёт билан тўқнашиб ҳалокатга учради, деб ёзди.

ИРҚЧИНИНГ ҲОМИЙЛАРИ

Шимолий Германияда, Шлезвиг-Гольштейнда Адольф Бартельс деган адабиёт тарихи мутахассиси яшаган. Лекин у адабиётшунос сифатида эмас, нацистларнинг ирқчилик назарияси идеологи сифатида ном чиқарган. Гитлер ўз адашининг хизматларини юқори баҳоларди, ҳатто 1945 йил мартда Бартельс ўлганда, Гитлер уни хотирлаш учун вақт топа билган.

Эндиликда Адольф Бартельсни эслайдиган одам бўлмаса керак деб ўйлаш мумкин. Қаёқда дейсиз! Шлезвиг-Гольштейнда унинг номини ҳатто дарсликларда ўқиш мумкин. Бу ирқчи туғилган Вессельбурен шаҳрида Адольфнинг шаънига фашист тамғаси билан безатилган ёдгорлик ҳам ўрнатилган. Вессельбуренда ҳатто бир кўчага унинг номи берилган.

Соф виждонли немислар бундай бемаъниликка қарши кўп марта норозилик билдирдилар. Лекин Шлезвиг-Гольштейннинг ички ишлар министри Шлегельбергер марҳум нацист идеологини қаттиқ туриб ҳимоя қилди.

Лекин февраль ойида Шлегельбергерга ёқмайдиган бир воқеа бўлиб ўтди. Тунда Вессельбурендаги «Адольф Бартельсштрассе» деган кўчанинг номини кўрсатувчи таблицалар ўрнига бир группа ўқувчилар ўзларининг фикрича, мақбулроқ бўлган — «Генрих Гейнештрассе» деган янги номни ёпиштириб чиқдилар.

Аммо ўқувчилар ёпиштирган номни дарҳол олиб ташлаш тўғрисида буйруқ берган Вессельбурен магистратининг фикри бошқача. Бургомистр Верникe эса полициядан шундай оғир жиноят қилган 13 ўқувчини дарҳол жавобгарликка тортишни талаб қилди. Агар ўқувчилар кўчаларга фашист тамғаси шаклини солганларида эди, жаноб бургомистр уларнинг ёнини олган бўлармиди.

(«НОВОЕ ВРЕМЯ»дан).

РАССОМНИНГ ЮБИЛЕЙ КЎРГАЗМАСИ

Куни кеча Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига қарашли Марказий виставкалар залида кекса рассом Г. Р. Шевяковнинг шахсий асарлари кўргазмаси очилди. Бу кўргазма мўйқалам устасининг туғилганига 60, ижодий фаолиятига 35 йил тўлиши муносабати билан ташкил этилди. Рассомнинг 200 га яқин асарлари қўйилган мазкур кўргазмада тасвирий санъатнинг турли жанрларида ишланган қатор полотнолар бор.

Булар орасида айниқса «Урал пейзажи», «Ёмғирдан сўнг», «Денгиз оқшоми», «Иссиқкўлда», «Тоғ тонги», «Фарғона водийси», «Чорвоқ», «Оқтош оқшоми» каби полотнолари, «Наташа», «Автопортрет», «Умиджон», «Қизил кўйлакли қиз» портретлари томошабинлар диққатини жалб этмоқда.

Булардан ташқари, кўргазмада китоб ва журнал графикасига оид асарларга ҳам кенг ўрин ажратилган.

Юбиляр Г. Р. Шевяковнинг шахсий асарларидан ташкил топган бу кўргазма 10 апрелгача намойиш қилинади.

Ш. АБДУЛЛАЕВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Куйлардан қўшиқларга, 9.30 — Дуторчи З. Обидов, 9.45—Съезд делегати (тож.), 10.30 — Концерт, 11.10 — Олимлар—КПСС XXIII съездига, 11.25 — Чолғу куйлари, 12.15 — Спорт эшиттириши (рус.), 12.30 — Камер куйлар, 12.50 — Хабаровск радиоси эшиттириши (ўзб.), 13.40—Электр чолғу ансамбли, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.15 — Ёшлар учун музикали соат, 17.20 — Уйғур куйлари, 18.10 — «Бу қўшиқларни эслайлик...» (рус.), 18.30 — Ҳозирги замон халқ қўшиқлари, 19.20 — Озарбайжон куйлари, 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси, 20.30 — Концерт, 21.20 — Оқшом куйлари, 22.10 — Эстрада концерти, 23.10 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида

Ўзбек тилида: 10.30 — **Балиқчи ва балиқ ҳақида эртак** (болалар учун мультфильм), 11.00 — **Капитан Тенкеш** номли телефильмнинг 8-серияси.

Рус тилида: 11.25 — С. Маршак. **Ақлли буюмлар** (фильм-эртак).

14.00 дан — **Москва телестудияси кўрсатади.**

Рус тилида: 17.00 — **Стёпа тоға — милиционер** (болалар учун мультфильм).

17.25 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида).

Рус тилида: 17.35 — **Шундай йигит бор** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 19.10 — **Ёш ижрочилар концерти**, 19.50 — КПСС **XXIII съезди делегатлари**, 20.10— — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи** («Ёшлик» студияси).

21.05 — **Эртаги кун программаси.**

21.20 дан — **Москва телестудияси кўрсатади** тажриба тариқасида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — **Фрунзе телестудияси кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/III да кундуз **Севилья сартароши**, кечқурун **Подшо қайлиғи**, 27/III да кундуз **Наварьянка ва Алеко**, кечқурун **Трубадур.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/III да кундуз **Биринчи муҳаббат**, 27/III да кундуз **Насриддин саргузаштлари**, 26, 27/III да кечқурун **Қирол Лир.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/III да **Жон қизлар**, 27/III да кундуз **Ота ўғли**, кечқурун **Равшан ва Зулхумор.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 27/III кундуз соат 3 да 7, 11-синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича: **«Ғарбий Европа классик композиторлари»** деган темада бешинчи **концерт-лекция.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Мактаб ўқувчиларининг баҳорги **каникул кунларида Катта цирк томошалари.** Кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да бошланади.

КИНО

Питкиннинг касалхонадаги саргузашти — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ВОСТОК», «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Почта поездининг таланиши — «МИР». НАВОИЙ номли. «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун).

Геракл жасорати — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Ошиқ Пингвин — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), СОБИР РАҲИМОВ номли (кеч соат 10 да), «МОСКВА» (кундуз 1 ярим ва кеч 9 яримда).

Темир ниқоб — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 9 да).

Гражданлар!

ЭНГ ҚУЛАЙ, ТЕЖАМЛИ ВА ЮҚОРИ ДАРАЖАДА ИССИҚЛИККА ЭГА БЎЛГАН ЁҚИЛҒИ —

Газдан

БИЛИБ ВА ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИШ ЛОЗИМ!

Шуни эсда тутингки, ҳаво билан аралашган газ портлаш жиҳатидан ҳавфлидир!

Газ асбобларидан фойдаланиш олдида бу асбоблар турган хонани 3-5 минут шамоллатиб олиш зарур.

Ёқилган газ плиталарини қаровсиз қолдирманг.

Болаларнинг ва ўрганмаган кишиларнинг газ асбобларидан фойдаланишига йўл қўйманг.

Газ асбобларини озода тутинг.

Газ асбоблари ёнида тез алангаланувчи буюмларни тутиш, ич кийим қуритиш, газ асбоблари ўрнатилган ошхоналарда ухлаш тақиқланади.

Газ асбобларидан фойдаланиш қоидаларига қаттиқ риоя қилинг!

«ЎЗБЕКГАЗ» БОШҚАРМАСИ.

Бизнинг адрес ва телефонлар. СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор—В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31226. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот—В32317. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ Г — 69. Индекс 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 08249.